

ת"פ 38182/11/18 - מדינת ישראל נגד נזיה אשקר

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 38182-11-18 מדינת ישראל נ' אשקר(עצור בפיקוח)
בפני כבוד השופט יחיאל ליפשיץ

המאשימה מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (פלילי)

נגד הנאשם נזיה אשקר (עצור בפיקוח)
באמצעות בא כוחו - עו"ד חנא בולוס

הכרעת דין

הקדמה

לפי סעיף 182 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982, אני מודיע שהחלטתי לזכות את הנאשם מביצוע חלק מהעבירות שיוחסו לו.
כפי שיפורט להלן, הנאשם הורשע על פי הודייתו בעבירה שיוחסה לו באישום הראשון - **חבלה במזיד** (שני מקרים), לפי סעיף 413 ה' לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: החוק);
באישום השני מצאתי שיש להרשיעו בעבירות הבאות (חלף העבירות שיוחסו לו במקור) - **ניסיון לחבלה חמורה בנסיבות מחמירות**, לפי ס' 333 + 335(א)(1) + ס' 25 לחוק (ביחס לחלק הראשון של האירוע); **תגרה**, לפי ס' 191 לחוק (ביחס לחלק הראשון של האירוע); **וחבלה חמורה בנסיבות מחמירות**, לפי ס' 333 + 335(א)(1) (ביחס לחלק השלישי של האירוע). לגבי העבירות שיוחסו לנאשם בהקשר לחלק השני של האירוע - מצאתי שיש לזכותו מהן.

פרק ראשון - מבוא

1. הנאשם יליד 1995 ותושב היישוב פסוטה (להלן: היישוב). בתקופה הרלוונטית שירת כחייל קרבי בחטיבת גולני והחזיק מתוקף כך ברובה "תבור" (להלן: הנשק).
הנאשם היה מעורב בשני אירועים אלימים:
הראשון, ביום 20.10.18 בסביבות השעה 03:00 אז ניפץ זגוגיות רכבי שניים מתושבי היישוב שפרסמו בפייסבוק הודעות שלא היו לרוחו (האישום הראשון);
השני, מיום 2.11.18 בשעות הערב (האישום השני) שניתן לחלקו ל 3 חלקים כפי שיעשה להלן.
במסגרת תשובתו לכתב האישום, הודה הנאשם במיוחס לו באישום הראשון;
בנוגע לאישום השני אישר כי היה מעורב ונטל חלק בשלושת חלקי האירוע, קיבל עליהם אחריות חלקית, אך חלק על התיאור שהובא על ידי המאשימה וטען כי כתב האישום "נופח", עובדתית ומשפטית, ואינו תואם את הראיות ואת ההתרחשויות בשטח.
כפי שיובהר להלן, קיבלתי חלק מטענות הנאשם. משמעות הדבר שהנאשם נושא באחריות למעשים חמורים עליהם ייתן את הדין בבא העת - אך לא באופן שתוארו בכתב האישום.

עמוד 1

פרק שני - כתב האישום

2. באישום הראשון, שהנאשם כאמור הודה בעובדותיו ככתבן וכלשונו, צוין כי ביום 12.10.18

פרסמה אמו - הגב' כרמלין קלאקש, פוסט בפייסבוק בו הביעה ביקורת על מפלגת הרשימה המשותפת. פארס חלאק (להלן: פארס) וראיק מטר (להלן: ראיק) הגיבו לפרסום והתפתחה שיחה בפייסבוק בינם לבין אחיו של הנאשם - דוד אשקר. הנאשם הצטרף לשיחה וכתב "**אחי, אין צורך לענות לאף אחד בצורה הזו. מי שרוצה לנבוח תיתן לו לנבוח, אנחנו לא נובחים, אנחנו פועלים. יום חמישי אני אלך לכפר ואני מבטיח לך שיהיה שמח**" (להלן: ההתכתבות).

בעקבות ההתכתבות, ביום 20.10.18 בסביבות השעה 03:00 נהג הנאשם ביישוב ברכבו - ג'יפון מסוג יונדאי טוסון (להלן: הרכב) לכיוון ביתו של ראיק, הבחין ברכב מסוג פורד פוקוס הרשום על שם אשתו של ראיק (להלן: רכב הפורד), עצר את רכבו וירד ממנו כשהוא אוחז בגרזן. לאחר מכן התקרב לרכב הפורד וניפץ את החלון האחורי באמצעות הגרזן. לאחר מכן, חזר הנאשם לרכבו, נסע לכיוון ביתו של פארס, עצר, ובעודו יושב ברכב ניפץ בעזרת הגרזן את החלון הימני קדמי של רכב מסוג טויוטה אוריס השייך לפארס.

3. על בסיס הודיית הנאשם בעובדות אישום זה, אני מורה על הרשעתו בעבירה שיוחסה לו - חבלה במזיד (שני מקרים), לפי סעיף 413 ה' לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: החוק).

4. את האישום (האירוע) השני ניתן כאמור לחלק ל 3 חלקים שכולם התרחשו ביישוב ביום 2.11.18. נטען, כי כלל התרחשויות היו בהמשך ועל רקע המתואר באישום הראשון.

החלק הראשון של האירוע השני

5. מכיוון שהכרעת הדין ממוקדת באירוע השני הוא יכונה מכאן ואילך כ"אירוע".

6. להלן הנטען לגבי האירוע - במועד לעיל (2.11.18) בשעה 22:45 או בסמוך לכך, נסע פארס

בכפר ברכב הטויוטה שתואר לעיל לכיוון ביתו. סמוך למכולת וואג'די עמד רכב בכביש וחסם את דרכו של פארס. פארס יצא מרכבו והלך ברגל לביתו. בשלב זה הגיע הנאשם ברכבו (יונדאי טוסון) כשברכב נמצאים עמו שני חבריו: רוברט תלחמי (להלן: רוברט) וראוי שהלה (להלן: ראוי). צוין, כי הנאשם נשא ברכבו את נשקו האישי - רובה מסוג תבור אותו החזיק כדין במסגרת שירותו בצבא - כשהוא טעון במחסנית עם כדורים. הנאשם עצר את רכבו מאחורי רכב הטויוטה. בשלב זה, חזר פארס לרכב הטויוטה וסימן לנאשם באמצעות ידו שיסע לאחור על מנת שיוכל להזיז את רכבו. מיד לאחר מכן התקרב פארס לנאשם וביקש ממנו שיסע עם רכבו לאחור.

הנאשם החל לנסוע לאחור ופארס חזר לרכב הטויוטה, נכנס למושב הנהג והחל לסגור את דלת הנהג. לאחר שהנאשם נסע מספר מטרים לאחור, הוא עצר את רכבו ויצא ממנו כשהוא אוחז בגרזן, רץ לעבר פארס, הניף את הגרזן מעל ראשו והיכה את פארס שמיהר לסגור את דלת הנהג. צוין, כי הנאשם היכה את פארס באמצעות הגרזן בעוצמה ופצע אותו בגב כף יד ימין (חתך באורך 4 ס"מ) בכוונה להטיל בו נכות או מום, או לגרום לו חבלה חמורה.

עוד צוין, כי הנאשם ניסה להמשיך ולתקוף את פארס באמצעות הגרזן אולם פארס אחז בחוזקה בדלת הרכב ומנע מהנאשם לפתוח אותה ולהמשיך להכות אותו. בנוסף, רוברט וראוי אחזו בנאשם ומנעו ממנו להכות את פארס. פארס יצא מהרכב והחל לצעוק לעבר הנאשם. אנשים רבים ששמעו את הצעקות הגיעו למקום וניסו לקחת מהנאשם את הגרזן ולהרחיקו מהמקום אך הנאשם סירב לעזוב את הגרזן וסירב לעזוב את המקום.

למשמע הצעקות הגיעו למקום גם שני אחיו של פארס - דומיאן וסג'עאן. בשלב מסוים התקרבו הנאשם

ופארס האחד לשני והנאשם הניף את הגרזן וניסה לתקוף את פארס באמצעותו, אך הוא הצליח להתחמק מהמכה. מיד לאחר מכן, תקף הנאשם את סג'עאן ודומיאן באמצעות הגרזן כשהוא מנסה להכותם בפלג גופם העליון ובכוונה להטיל בהם נכות או מום או לגרום להם חבלה חמורה. הגם שיוחסה לנאשם עבירה של ניסיון לגרום לדומיאן וסג'עאן חבלה חמורה, צוינו חבלות שנגרמו להם (לסג'עאן שריטות שטחיות באמה ימין וכן פצע והמטומה באזור ציפורן אגודל ימין; ולדומיאן רגישות ונפיחות קלה בכף יד ימין וכן שפשוף שטחי בחזה). עוד נטען כי בתום חלק זה של האירוע נאבק פארס בנאשם, הצליח לשלוף מידיו את הגרזן ולאחר מכן ניגש לביתו כשהוא אוחז בגרזן.

בגין מעשיו בחלק הראשון של האירוע הואשם הנאשם בחבלה בכוונה מחמירה, לפי ס' 329(א)(1) לחוק (בנוגע לפארס); וניסיון לחבלה בכוונה מחמירה, לפי ס' 329(א)(2) (בנוגע לדומיאן וסג'עאן).

החלק השני של האירוע

7. נטען, כי בהמשך ישיר לחלק הראשון ניגש הנאשם לרכבו, הוציא מתוכו את הנשק, דרך אותו והחל לרוץ לכיוון ביתו של פארס. ראיך, אשר קיבל דיווח אודות מעשה הנאשם, הגיע למקום וליד הכנסייה הסמוכה לבית מגורי פארס, הבחין בנאשם רץ כשהוא אוחז בנשק וידו על ההדק. ראיך ניגש לנאשם, נעמד מולו ושאל אותו למעשיו. בתגובה, ענה לו הנאשם שיזוז ומשהמשיך ראיך ושאל את הנאשם מה הוא מתכוון לעשות, איים הנאשם על ראיך באומרו: "זוז או שאני יורה בך". בתגובה, אחז ראיך בקנה הרובה וכיוון אותו כלפי הרצפה. הנאשם ניסה לשחרר את אחיזתו של ראיך מהרובה, תקף את ראיך בכך שהיכה אותו מספר אגרופים בפניו ובראשו. בשלב זה, נשען הנאשם על קיר הכנסייה ובעוד ראיך ממשיך לאחוז בנשק, כיוון הנאשם את הנשק לכיוון הרצפה סמוך לראיך וירה ירייה אחת. לאחר מכן נפל הנשק על הרצפה והמחסנית נפלה מתוכו. רוברט, אשר הגיע למקום, הרים את הנשק והמחסנית והרחיק את הנאשם מהמקום. הנאשם דרש מרוברט שיחזיר לו את הנשק ואת המחסנית, אך רוברט סירב והנאשם לקח ממנו את הנשק בכוח. בהמשך, צעק הנאשם לרוברט שיחזיר לו גם את המחסנית והאחרון עשה כן.

בגין מעשיו בחלק השני הואשם הנאשם באיומים, לפי ס' 192 לחוק (כלפי ראיך); תקיפה סתם, לפי ס' 379 לחוק (כלפי ראיך); וירי באזור מגורים, לפי ס' 340א(ב)(2).

החלק השלישי של האירוע

8. החלק השלישי והאחרון התרחש בהמשך ישיר לחלק השני. נטען, כי בהמשך לאמור לעיל נאספו במקום צעירים רבים אשר הגיעו לשמע הצעקות והירי. גם אמו של הנאשם הגיעה למקום יחד עם רוברט ואדם נוסף והם ביקשו מהנאשם שיירגע ויוריד את הנשק, אך הלה סירב למסור לידיהם את הנשק וצעק לעבר האנשים: "אני אזיין אתכם, אני אראה לכם, אני אהרוג אתכם". צוין, כי אמיר דכואר (להלן: אמיר) שמתגורר בסמיכות שמע את קולות הירי והצעקות והגיע למקום כדי לברר מה התרחש. אמיר פנה לנאשם ושאל אותו מה קורה ובתגובה הרים הנאשם את הנשק מעל ראש אמו, כיוון את הנשק לעבר אמיר שעמד מרחק של מטרים ספורים ממנו וירה לעברו 2 קליעים בכוונה להטיל בו מום או לגרום לו חבלה חמורה. נטען, כי אחד מהקליעים פגע באמיר בירך שמאל; והשני פגע ברצפה וכתוצאה מכך עף רסיס ופגע בבטנו של ראפת חלאק (להלן: ראפת) אשר עמד יחד עם אנשים רבים במרחק של מטרים ספורים מאמיר.

9. בהמשך למתואר לעיל, הצליחו רוברט, אמו של הנאשם ואנשים נוספים להשתלט על הנאשם ולקחת ממנו את הנשק והנאשם נמלט מהמקום.

10. לאמיר נגרם, מהקליע שחדר ויצא את רגלו הימנית, שבר מרוסק והוא אושפז למשך 9 ימים;

ולראפת נגרם פצע שטחי בבטן שמאלית תחתונה ללא דימום.
11. בגין מעשיו בחלק השלישי הואשם הנאשם באיומים, לפי ס' 192 לחוק (כלפי האנשים שנאספו במקום); וחבלה בכוונה מחמירה, לפי ס' 329(א)(1) לחוק (הן כלפי אמיר והן כלפי ראפת).

פרק שלישי - תשובת הנאשם לכתב האישום ויריעת המחלוקת

12. על אף ריבוי הפרטים והעדים, יריעת המחלוקת מצומצמת למדי.
13. לגבי החלק הראשון - הנאשם לא התכחש לעיקר התיאור העובדתי (ולו משום שרוב האירוע תועד במצלמת אבטחה), היינו - כי יצא את רכבו עם גרזן והגיע עמו לרכב בו ישב פארס. יחד עם זאת טען (ר' תשובת הנאשם לאישום השני בדיון מיום 19.3.19, עמ' 9 - 11; וכן עדות הנאשם ביום 11.6.19) כי האירוע - מבחינתו - החל כאשר פארס קילל אותו, העליבו ואף איים עליו. הנאשם הוסיף, כי חשש שפארס מחזיק ברשותו חפץ כגון סכין וכד' ואף עשוי לעשות בו שימוש כנגדו ולכן החליט "להקדים תרופה למכה", יצא את רכבו כשהוא אוחז בגרזן וביקש רק להכות ברכבו של פארס במטרה להפחידו. הנאשם הכחיש כי גרם לחבלה בפארס או כי התכוון להטיל בו נכות או מום. הנאשם אף הכחיש כי ניסה לחבול בסג'עאן ודומיאן וטען כי האחרונים תקפו אותו והוא, בתגובה, הפחידם עם הגרזן שהיה ברשותו.

14. לגבי החלק השני - הנאשם טען כי לאחר החלק הראשון הוא ביקש למלט עצמו מהזירה, קרי - לברוח מהמקום. לכן, לאחר שהגרזן נלקח ממנו, הוא רץ לרכבו, נטל את נשקו האישי והחל בהימלטות רגלית מהזירה. במהלך הימלטותו הוא נתקל בראיק, שעצר את הנאשם וניסה "לחטוף" את נשקו האישי ולכן (הנאשם) התנגד לדבר. בתשובתו לכתב האישום מסר הנאשם כי במהלך המאבק שהתפתח בינו לבין ראיק על השליטה בנשק נפלט קליע; אולם בעת עדותו (ר' פרוטוקול דיון מיום 11.6.19) שינה את גרסתו ומסר כי ירה באופן מודע ומכוון בנשק לעבר הרצפה במהלך המאבק לעיל ועל מנת שראיק יעזוב אותו וישחרר את אחיזתו בנשק. הנאשם הוסיף וטען (והדבר יהיה רלוונטי לחלק השלישי) כי עוד במהלך המאבק ולאחר פליטת הקליע, נפל הנשק על הארץ המחסנית נפרקה ממנו ונפלה בסמוך לו. לכן, משלב זה ואילך לא היתה המחסנית טעונה בנשק.

15. לגבי החלק השלישי - הנאשם טען כי לאחר האירוע עם ראיק, הוא המשיך בהימלטותו הרגלית. בשלב זה של האירוע החל המון רב של צעירים, ביניהם כאלה שאינם מ"אוהדיו" (משום מעשיו לעיל וכן משום העובדה שהוא משרת בצבא) לדלוק אחריו. הנאשם נמלט מרודפיו עד שבשלב מסוים - במיקום התרחשות החלק השלישי - הוא נתקל באמו, שניסתה להוציא מידיו את הנשק. במהלך כך, נפלט קליע מהנשק והוא זה שפגע ברגלו של אמיר. הנאשם הדגיש כי רק קליע אחד נפלט באותו שלב (כזכור, הנאשם טען כי המחסנית לא היתה בנשק אותו שלב) ולכן לא ברור ממה ראפת נפצע ובכל מקרה אין קשר בין ירי הקליע שפגע באמיר לבין פציעתו הקלה של ראפת.

16. נמקד אם כן את טענות ההגנה:

לגבי החלק הראשון - אישר הנאשם כי פעל שלא כדין ויש להרשיעו בעבירת אלימות בהתייחס למעשיו כנגד פארס, אך טען כי אלה אינם עולים כדי חבלה בכוונה מחמירה. לגבי מעשיו הנטענים כנגד דומיאן וסג'עאן, הכחיש כי חבל בהם (גם המאשימה טענה לעבירת ניסיון בלבד) והוסיף כי הם אלה שתקפו אותו. לגבי החלק השני - טען הנאשם כי אלה חוסים תחת סייג ה"צורך" - האלימות כנגד ראיק והירי לרצפה שבוצעו כאשר נאבק בראיק היו לגיטימיים וסבירים, בשים לב לכוונותיו של ראיק (ולו כפי שהנאשם תפס אותן) לקחת את הנשק לרשותו ולאינטרס הלגיטימי שלו לחלץ את הנשק מידיו של ראיק.

לגבי החלק השלישי - טען הנאשם כי מעשיו בוצעו עת שהותקף על ידי אחרים וכאשר הנשק הוחזק הן על

ידו והן על ידי אמו שניסתה לקחת אותו מידי. הנאשם טען כי מהנשק נפלט קליע אחד שפגע בברכו של אמיר. אין מדובר בירי מכוון אלא לכל היותר בירי רשלני. לגבי פציעתו של ראפת, נטען כי לא הוכח קשר בין הירי לעיל לבין הפציעה.

פרק רביעי - סקירת הראיות המרכזיות ועיקר גרסאות העדים

17. אביא להלן את הראיות המרכזיות ואת עיקר גרסאות הצדדים וזאת על פי הסדר הכרונולוגי של חלקי האירוע. למעט הנאשם, כלל העדים העידו במסגרת פרשת התביעה.

החלק הראשון של האירוע

מצלמות האבטחה

18. חלקו הראשון של האירוע תועד ברובו במצלמות אבטחה (ת/8; ות/6 מצלמה מס' 2). הזירה הינה סמטה צרה סמוך לביתו של פארס. הלה הגיע עם רכבו לסמטה אך נאלץ לעצור את רכבו משום רכב אחר שחסם את דרכו ושנהגו ככל הנראה היה במכולת ואג'די הסמוכה (ר' ת/6, שעה 23:42). זמן קצר לאחר שפארס עצר את רכבו ויצא ממנו כדי לבדוק מי חוסם את דרכו, הגיעו למקום הנאשם ברכבו (ג'יפון יונדאי) ועמו רוברט וראוי. המצב שנוצר הוא שרכבו של פארס "נלכד" בין רכבים, כאשר רכב הנאשם מאחור.

19. מכיוון שזמני המסך ת/8 ות/6 אינם חופפים, אתייחס להלן רק לזמני מסך ת/8.

20. בסביבות השעה 22:49:50 פארס חזר לרכבו ונופף לנאשם לנסוע לאחור. ספק באם פארס היה מודע באותו שלב לזהות הנאשם (ויוזכר, הנאשם ניפץ את זגוגיות רכבו של פארס שבועיים קודם לכן); לאחר מכן פארס ניגש את חלון רכבו של הנאשם ויש להניח כי בשלב זה כבר זיהה את הנאשם. השניים על פני הדברים החליפו בקצרה דברים ומיד לאחר מכן הנאשם התחיל בנסיעה לאחור וניתן לסבור כי הוא עומד לצאת את הסמטה ולפנות את דרכו של פארס לאחור. ואולם, לא כך התפתחו הדברים שכן הנאשם נסע רק כשני מטרים בלבד לאחור, במצב שעדיין חסם את דרכו של פארס. פארס, שכלל הנראה סבר שהנאשם ישלים את נסיעתו לאחור (ובכך הוא עצמו יוכל לנסוע לאחור ו"להיחלץ" מהסמטה) שב לרכבו והחל להתיישב בכיסא הנהג. בשלב זה ועוד בטרם הספיק פארס להתיישב ברכב ולסגור את דלת הנהג, יצא הנאשם את רכבו (המרחק בין שני הרכבים הוא כ-4-5 מטרים), בידו בימנית אחז בגרזן ורץ לרכבו של פארס שכאמור רק החל להתיישב בכיסא הנהג.

21. ניתן לראות כי פארס הבחין בזווית עינו בנאשם מתקרב לעברו ולכן נכנס לרכבו וניסה לסגור את דלת הנהג. הדלת כמעט ונסגרה ובשלב זה והנאשם "הוריד" - בתנועה מלמעלה כלפי מטה - את הגרזן ברווח הצר שנוצר בין דופן הדלת לדלת הנהג.

22. עוד בטרם הגיע אנשים נוספים למקום שניסו להרחיק את הנאשם, התרחש קטע שנמשך כ-8 שניות לערך, בו הנאשם עמד ליד דלת הנהג של הרכב בו ישב פארס, בידו הימנית הגרזן ובשמאלית אחז בדלת הנהג; מנגד, פארס ישוב בכיסא הנהג וניסה לסגור את הדלת.

23. בשלב זה של האירוע (סביבות 22:50:25) החלו להתקבץ במקום אנשים נוספים שרובם ככולם, ולו ברוב שלבי האירוע, ביקשו למנוע גלישה נוספת לאלמות. הראשונים להגיע היו רוברט וראוי שניסו להניא את הנאשם מלהמשיך במעשיו. ראוי היז את הנאשם מספר מטרים לאחור לכיוון רכב הנאשם (הגרזן עדיין ברשות הנאשם); בהמשך ניגשו אל הנאשם אנשים נוספים שניסו להרגיעו, והוא במקביל ניסה לכאורה להתקרב לפארס. מדוע לכאורה? שכן עולה שבפועל דובר במראית עין של ניסיונות לשוב ולתקוף את פארס, כשלמעשה הסיטואציה היתה בסגנון "תחזיקו אותי, אני עצבני"; ולראיה - כשלא הוחזק הנאשם על ידי הסובבים אותו, הוא לא תקף את פארס ואחיו על אף שיכול היה לעשות

כן. במקביל, פארס יצא את רכבו, לידו בשלב זה אחיו סג'עאן, רוברט, ואדם נוסף. עולה כי גם פארס צעק דברים (תוך שימוש בידיו) לעבר הנאשם וניסה, גם הוא, "לצמצם מרחק" לעבר הנאשם, תוך שהסובבים אותו ניסו להרגיעו.

24. משלב זה ואילך (סביבות 22:51:00) קשה לעקוב אחר ההתרחשות - בתחילה מדובר בשני "גושי" אנשים - הנאשם ומספר אנשים שניסו להרגיעו ולמנוע ממנו להתקרב לפארס; ומנגד, תמונה סימטרית ביחס לפארס.

25. בשלב מסוים (22:52:15) נמצאים הניצים בטווח אפס האחד מהשני אך הנאשם לא היכה את פארס, הגם שהגרזן עדיין היה ברשותו. נתון זה משליך באופן מסוים לאחור בציר הזמן לגבי מטרתו/כוונתו של הנאשם לחבול בפארס והאם התקיימה בו בשלב כלשהו של האירוע הכוונה הנדרשת בס' 329 לחוק - סוגיה שתידון להלן.

26. אט אט החלו עוד אנשים להתקבץ במקום, שני אחיו של פארס נמצאו בשלב זה בטווח קרוב לנאשם; משום הצפיפות במקום לא ברור מה בדיוק התרחש ומאליו יוצא שלא ברור אילו דברים הוחלפו בין המעורבים. בסביבות השעה 22:53:00 ניתן להבחין בנאשם מניף את הגרזן באוויר וכלפי מטה. לו היה הגרזן פוגע באופן ממשי במי מהמעורבים, ובכלל זאת בשני אחיו של פארס, היה ניתן להבחין בכך; שוב פרצה מהומה ושוב הנאשם מורחק מהמקום.

27. לאחר הנפת גרזן האחרונה לעיל, ניתן להבחין כי בניגוד ל"אווירה" שהיתה עד אותו שלב (אלימות בעיקר מצד הנאשם וניסיונות של אנשים שונים להרגיעו, להוציא את הגרזן מידי וכיוב'), בנקודת זמן זו (22:53:10) החלו אנשים שונים ורבים לתקוף בו זמנית את הנאשם בידיהם. הנאשם התגונן מפני אותם אנשים ונמלט לרחוב הסמוך. בשעה 22:53:47 נראה פארס כשהוא מחזיק בגרזן שהוצא מרשות הנאשם והולך לכיוון ביתו.

28. עד כאן התיאור שעלה מסרטון מצלמות האבטחה.

29. וכעת נעבור לתיאור שאר המעורבים. מטבע הדברים תיאוריהם יהיו פחות אובייקטיביים, לאו דווקא משום רצון מי מהעדים למסור דברים שאינם מדויקים אלא מכיוון שנקודת מבטו של מי שהוא או אחיו מותקף, אינה יכולה להיות אובייקטיבית לחלוטין. אזכיר, האירוע היה כאמור אלים, מפחיד ומהיר.

פארס

30. פארס מסר כי בעת האירוע היה בדרכו לביתו, סמוך לזירת החלק הראשון של האירוע, ונאלץ לעצור את רכבו משום הרכב שחסם אותו מלפנים ומשום שרכבו של הנאשם חסם אותו מאחור. לנוכח כך, הוא יצא את רכבו, ביקש את הנאשם לחזור לאחור וכשהאחרון החל בכך חזר פארס לרכבו.

ההמשך תואר על ידי פארס כך:

"..זיהיתי מישהו שבא אלי בתנועה, בריצה. בן אדם שבא אלי בריצה. כשהתקרב אלי במרחק של מטרים ספורים, אולי 2, 3 מטרים, ראיתי שיש לו משהו, כלי ביד ימין והוא התנפל עלי עם הכלי הזה. ראיתי שהוא מכוון לראש שלי אז דחפתי את עצמי פנימה לתוך הרכב עם היד והגרזן חלף לי מול הפנים שלי ופגע לי ביד כאן. והוא דחף את הדלת..." (עמ' 80, שורות 21-17).

פארס מסר (הן בעת שנחקר במשטרה סמוך לאחר האירוע והן בעדותו בבית המשפט) כי להבנתו רוברט ניסה לעזור לנאשם לתקוף אותו (ר' עמ' 81 למעלה; עמ' 89) - מסקנה שאין לה בסיס; ההיפך הוא הנכון; הכחיש בתוקף כי איים או קילל את הנאשם עובר ליציאתו של האחרון מרכבו עם הגרזן; ולא הכחיש כי בשלבי המתקדמים של האירוע כאשר עוד רבים אחרים היו שם, גם יצריו שלו התלהטו באופן

שניסה להתקדם לעבר הנאשם. עוד מסר, כי בסוף חלק זה של האירוע הוא הוציא את הגרזן מידו של הנאשם ולאחר מכן נכנס לביתו.

העד אף אישר כי ייתכן ועקב אופיו האלים והמהיר של האירוע הוא אינו זוכר את פרטיו במדויק או כי פרשנותו לאירוע אינה נכונה - והדברים נאמרו במיוחד לנוכח חלקו של רוברט, שגם המאשימה אישרה כי ניסה להפריד בין הניצים (עמ' 90, שורה 26) - נתון שניתן להבחין בו גם מצפיה בסרטון. פארס מסר ש"**למזלנו שיש את המצלמות אבטחה**" (עמ' 90, שורה 6) - אמירה שאין לי אלא להסכים לה.

31. בנוסף לפארס, העידו לגבי חלק זה של האירוע שני אחיו - **דומיאן וסג'עאן** וזאת על פי סדר הגעתם לזירה.

דומיאן

32. **דומיאן** מסר כי לאחר שפארס והנאשם כבר היו רחוקים האחד מהשני ובזירה היו לא מעט אנשים, ניסה הנאשם לתקוף את פארס, את דומיאן ואת סג'עאן ובמהלך ניסיון זה פגע בו הנאשם בבית החזה ובבטן בעזרת הגרזן, וכך נגרמה לו שריטה במקום. עלה, כי בעת שנחקר במשטרה הוא מסר כי רוברט וראוי, שהגיעו עם הנאשם ברכבו ניסו במהלך האירוע לעזור לנאשם ולא רק זאת אלא אף תפסו את אחיו פארס (ר' עמ' 99, שורות 22-23), אך בעדותו הסתייג מאמירה זו.

סג'עאן

33. גם **סג'עאן**, שהגיע לאחר דומיאן מסר כי בעת הגעתו היתה המולה במקום; וביתר דיוק מסר כי כשהגיע הבחין בנאשם אוחז בפארס ולכן הוא (סג'עאן) היכה בנאשם כדי שישחרר מאחיזתו בפארס, אך אז הותקף על ידי הנאשם שאחז בגרזן ונחבל בידו (עמ' 101 שורות 22-26).

רוברט

34. **רוברט תלחמי**, שכאמור היה ברכב עם הנאשם, תיאר היכרות שטחית יחסית עם הנאשם ומסר כי השניים הכירו מספר חודשים קודם לכן בהקשר למכירת טרקטורון. זה המקום לציין, כי רוברט הינו בן 39 שנים והנאשם כאמור בן כ 20 שנים.

35. רוברט מסר, כי טרם האירוע הגיע הנאשם לביתו, השניים שתו כמות אלכוהול (לא ידע לנקוב בכמות, אך ככל שהדברים נוגעים אליו עלה כי לא מדובר בכמות משמעותית) והם היו אמורים להגיע למפגש חברים נוסף בבית אחר. לכן החליטו לעבור בחנות מכולת הצמודה למקום התרחשות החלק הראשון של האירוע, כדי לרכוש מזון ובירות. בדרך, לקח הנאשם טרמפ אדם שלישי שישב מאחור (ראוי).

36. לגבי האירוע עצמו מסר כי סמוך למכולת חסם את דרכם רכבו של פארס, והלה הורה לנאשם לנסוע לאחור "**בשיטה לא מקובלת**" (עמ' 79, שורה 27). הכוונה לתנועות ידיו של פארס אל הנאשם שנתפסו על ידו כ"לא מכובדות" - "**ככה הוא נותן לו צו, תחזור תחזור, לא סובל אותך, מי אתה בכלל**" (שם, שורה 31).

37. רוברט המשיך ותיאר, כי בעקבות אותה תנועת יד וייתכן בעקבות חילופי דברים שהוא לא ידע לציין את תוכנם, ירד הנאשם מרכבו וזאת לאחר שחש "מושפל" כשגרזן בידו והלך לכיוון רכבו של פארס. לשיטת רוברט, הנאשם רק ביקש להפחיד את פארס באמצעות הגרזן ואם היה באמת מעוניין להכותו, לא היתה לו בעיה לעשות כן. רוברט הוסיף, כי מיד לאחר מכן הוא (רוברט) ניגש אל הרכב בניסיון להפריד וכן להגן על פארס ולצורך כך מנע ממנו לצאת את רכבו.

38. בהמשך, כך תיאר רוברט, הגיעו רבים מבני היישוב וכך המשיך תיאורו:

"מרב שאנשים תקפו את נזיה, אנשים שלא קשורים לקטע, אנשים באו לו מהגב, מפה מפה ואיכשהו נפל הגרזן על הרפצה ואז הוא הלך אחורה, היה מן רוגע כזה, כבר היינו יותר רחוק מהג'יפ... אז הוא אמר לי הנשק, אני לא יכול לעזוב את הנשק, לא יכול לעזוב את הנשק..". (עמ' 81, שורה 1).

העד תיאר כי משום דאגת הנאשם לנשקו, חזרו השניים לג'יפ וניסו לנסוע בו אך מכיוון שהכביש היה חסום, נטל הנאשם את הנשק מהג'יפ והחל לברוח רגלית מהמקום:

"השארנו את הג'יפ, אתה יכול הגיד שברחנו. אני לא רציתי לרדוף כי אני לא הרגשתי שאני מאוים שם. באותו זמן הגיעה אמא שלו... היא אמרה לי תרדוף אחריו תרדוף אחריו ואז אני הלכתי אחריו, קצת באיחור אבל אחריו..". (עמ' 81, שורות 26-29).

המשך תיאורו של רוברט נגע לחלק השני של האירוע ויובא בהמשך.

גרסאות הנאשם ביחס לחלק הראשון של האירוע השני

39. הנאשם הסגיר עצמו למשטרה סמוך לאחר האירוע. חקירתו הראשונה משעה 06:27 (ת/2) לא תועדה בוידאו או אודיו ואתייחס לדבר בפרק הדיון והמסקנות. בחקירה זו מסר שעובר לאירועים הוא שתה אלכוהול וכי הוא בדרך כלל מסתובב עם הנשק בכפר, משום החשש לגניבת הנשק (ת/2 שורה 31) ומשום הפחד מאנשים בכפר (שם, שורה 79).

הנאשם מסר כי לפני שיצא את רכבו עם הגרזן פארס קילל אותו ואת אמו ואף אמר לו (לנאשם) כי נשקו האישי, בו הבחין פארס, לא יישאר ברשות הנאשם באותו לילה. הנאשם מסר כי חשש לנשקו ולכן יצא עם הגרזן לכיוונו של פארס. לדבריו:

"אני פצעתי אחד (הכוונה לפארס - י.ל.) ויכולתי לתת לו בכל הכוח על הראש ואני רק רציתי להפחיד אותו, רציתי לתת לו מכות אבל לא מכות רצח...". (ת/2 שורות 36-37).

40. בחקירתו מיום 12.11.18 בשעה 09:30 (ת/3) טען, כי טרם שיצא את רכבו עם הגרזן פארס איים עליו שיביא סכין ויקח לו את הנשק, ואף הוסיף כי פארס היכה אותו על הלחי (ת/3א', עמ' 4 שורה 20). הנאשם טען, כי מטרתו היתה אך להפחיד את פארס. הנאשם התקשה לשלב את הסברו עם הסרטון שתיעד את האירוע ואף טען כי יש קטעים שנמחקו מהסרטון (שם, שורה 164).

41. גם בחקירתו מיום 12.11.18 בשעה 14:53 (ת/4) חזר הנאשם על גרסתו כי פארס רצה לתקוף אותו עם סכין ולכן הוא (הנאשם) יצא את רכבו על מנת להפחידו (שם, שורה 31).

42. **בעדותו בבית המשפט** (דיון מיום 11.6.19, עמ' 120 ואילך) מסר הנאשם שפארס הורה לו עם ידו לחזור לאחור ולאחר מכן ניגש אליו (הנאשם ישב בכיסא הנהג של רכבו), קילל אותו אמר לו: **"אתה שובר את החלונות יא בן זונה, אני אראה לך עכשיו אני אשחט אותך. הלך לאוטו שלו. לא יודע הלך להביא סכין מה הלך להביא. אז ירדתי עם גרזן, מצאתי גרזן באוטו"** (עמ' 121 שורות 27-29).

הנאשם הוסיף כי לו רצה לפגוע בפארס יכול היה לתפוס את הנשק ולרדת עמו, אך כל שביקש הוא להפחיד את פארס. יתרה מכך, גם בהמשך האירוע כאשר הגיעו לזירה אנשים נוספים, היו לו הזדמנויות רבות לפגוע עם הגרזן בפארס ובאחיו אך לא עשה כן משום אי רצונו בכך, וכדבריו: **"נשארתי ככה כאילו שאני מפחיד אותו ובאו ותפסו אותי, אני רציתי גם שיתפסו אותי אני רציתי כי לא רציתי לפגוע בו אבל רציתי להפחיד אותו אותו כאילו שאנשים תופסים אותי...".** (שם, שורות 12-3).

החלק השני של האירוע

43. כפי שצוין לעיל, נטען בכתב האישום (ס' 9 לחלק העובדות) כי בסיומו של החלק הראשון שפורט

לעיל ניגש הנאשם לרכבו, נטל את הנשק, דרך אותו והחל לרוץ לכיוון ביתו של פארס. בהמשך אטייחס ביתר פירוט לשתי טענות אלה - הראשונה לא היתה במחלוקת; והשנייה לא הוכחה.

ראיק

44. מי שנתקל בנאשם הוא לא אחר מראיק מסר - שהוזכר (כמו פארס) באישום הראשון כמי שהנאשם חיבל ברכבו על רקע חילופי דברים בפייסבוק ואלימות מילולית קודמת מצד הנאשם כלפי השניים.

45. הובהר מכלל הראיות, כי באותה שעה נערך בפאתי היישוב כנס פעילים של מי שזכה ימים ספורים לפני כן, ביום 30.10.18, בראשות המועצה. דבר האירוע האלים (החלק הראשון) והעובדה כי הנאשם "משתולל" עם גרזן ותקף את פארס הועברו למשתתפי הכנס בטלפונים, מסרונים, הודעות ווטסאפ וכו' ובעקבות כך החלה "נהירה" של בני היישוב למקום. מדובר בנסיעה קצרה של מספר דקות.

46. גם ראיק מסר (ר' עדותו מיום 19.3.19, עמ' 13 עד 25) כי בעת ששהה עם רבים אחרים באירוע לעיל (כנס הפעילים), התקבלו דווחים אודות כך שהנאשם תקף את פארס באמצעות גרזן. לשמע הידיעות החלו רבים מהנוכחים להתקדם ברכביהם לעבר זירת האירוע המצויה במרכז הכפר, וכך עשה גם ראיק. ראיק מסר כי בעת שפגש את הנאשם הוא (ראיק) היה בגפו וזירת האירוע הינה אחת מסמטאות היישוב בסמוך לכנסייה. וכך תיאר זאת:

".. הבחנתי בנזיה (הנאשם - י.ל.) בא מכיוון למעלה כזה... מגיע משם בריצה, מחזיק בנשק מכוון ובא בריצה. אני אמרתי לו 'מה קורה? מה אתה עושה?'. הוא אמר לי 'זוז לי מהפנים. אני יורה בך'. קודם כל הוא אמר לי 'זוז לי מהפנים'. אמרתי לו 'מה זוז?מה אתה מתכוון לעשות?'. פתאום הוא אומר לי 'זוז או שאני יורה בך'. ואז כל הפער בינינו הצטמצם תוך כדי הליכה שלי לכיוון שלו ותוך כדי ריצתו אלי, כאילו המרווח בינינו נעלם ואז היינו במגע פיזי כמעט. שאני שמעתי אותו אומר 'אני יורה בך' אז אחזתי בנשק, כיוונתי לכיוון הרצפה והחזקתי עם היד השנייה. הוא היה תלוי עליו, הנשק היה תלוי עליו...ואז התחלתי למנוע ממנו להתקדם או לשלוף ממני את הנשק, כך שלא רציתי שהוא יתקדם למערך אחר, למהלך אחר וניסיתי להחזיק אותו, למנוע ממנו להתקדם, למנוע ממנו לחמוק עד שאולי אני אקבל איזושהי עזרה שנוכל להשתלט עליו כי פשוט הוא היה במראה כזה שהוא עומד לעשות משהו לא תקין. ותוך כדי העימות, תוך כדי מתן מכות, מכות רצח על הפנים, על הראש, אני המשכתי להחזיק בנשק על מנת לא לגרום, ... לא הייתה לי כוונה לשום דבר אחר חוץ למנוע ממנו שהוא ילך יעשה מעשה מסוכן, גרוע יותר, יגרום להסלמה כלשהי אחרי כל מה שקרה. עד שבסוף התחלתי הצלחתי לדחוף אותו לכיוון איזה קיר בפניה. הוא נשען שם על הקיר, אני באיזושהי צורה הרפיתי ואז הוא ירה. הכדור, הנשק, המשכתי להחזיק בנשק לכיוון מטה, הרפיתי לרגע והוא ירה. עשה מן תנועה כזאת והוא ירה לכיוון הרצפה. אז אני השתחררתי והנשק בכלל נפל לו מהידיים..."

(עמ' 16 לפרוטוקול. ההדגשות לעיל - כמו כלל ההדגשות בהכרעת הדין אלא אם צוין אחרת - אינן במקור - י.ל.);

47. ראיק מסר כי מיד לאחר שהנשק נפל מידי הנאשם, הגיע רוברט תלחמי, הרים את הנשק מהרצפה מסר אותו לנאשם והשניים רצו ונעלמו.

48. דבריו לעיל של ראיק אף תאמו, ולו באופן חלקי, את מה שמסר לאחד מהשוטרים שהגיעו למקום סמוך לאחר האירוע -

"לדבריו (של ראיק - י.ל.) התעמת עם החשוד נזי אשקר שלדבריו אחז ברובה והוא ניסה להוציא

לו את הרובה מהיד ותוך כדי שהם מתעמתים נפלט מהרובה כדור".

(דוח הפעולה ת/49 שנרשם על ידי השוטר יובל ברנר).

49. בחקירתו הנגדית טען ראיך כי ה"היסטוריה" בינו לבין הנאשם ואמו (הפוסטים בפייסבוק והעובדה כי הנאשם ניפץ את זוגיות רכבו כ 10 ימים טרם לכן) לא השפיעה על מעשיו באירוע, שכוונו למטרה אחת - למנוע מהנאשם להמשיך ולפעול באלימות וזאת על רקע תקיפתו של פארס באמצעות הגרון, כפי שדווח לו בהודעות ומסרונים שקיבל כאשר היה באירוע הבחירות.
50. יחד עם זאת, ראיך אישר כי איומיו של הנאשם כלפיו כוונו למטרה אחת - כי יתאפשר לו להמשיך לרוץ, בעוד ראיך "הפריע" לו בכך.

רוברט

51. הבאנו לעיל את גרסת רוברט ולפיה החלק הראשון של האירוע הסתיים בכך שהנאשם נטל את נשקו מהרכב, רוברט נשאר במקום ואז הגיע אם הנאשם ברכב שלה וביקשה ממנו "לרדוף" אחר בנה משום שחששה לו.

52. רוברט מסר כי נעתר לבקשת האם אולם השיג את הנאשם כאשר הלה כבר התעמת עם ראיך.

וכך באו הדברים לידי ביטוי: **"ברחנו לאיזה סמטה בתוך הכפר ועד שהגעתי אליו הוא כבר בעימות עם בחור אחר בכפר, שניסה לקחת לו את הנשק"** (עמ' 81, שוות 32-31).

53. רוברט תיאר את העימות בין הנאשם לראיך כעימות אליים ומסר כי במהלך אותו עימות ניסה ראיך לקחת לנאשם את נשקו (עמ' 82) ולאחר שנורתה יריה (לדבריו מדובר היה בפליטת כדור), הנשק נפל על הארץ והמחסנית נפלה ליד הנשק (ר' במיוחד עמ' 87 שורה 12).

54. רוברט המשיך ותיאר, כי נטל את הנשק ואת המחסנית; החל לרוץ עם הנאשם באחת הסמטאות כשבשלב זה דרש ממנו הנאשם שימסור לרשותו את הנשק -

"..בדרך (כ) שאני הייתי רץ הוא כבר לקח את הנשק שלו, אני לא יכול למנוע ממנו, הוא לקח את הנשק אבל לא הסכמתי לתת לו את המחסנית.." (עמ' 82, שורות 29-28)

וכן מסר:

"אני מחזיק (את הנשק - י.ל.) עם החגורה ..זה אחריו, הוא בדרך לקח את הנשק, אני לא יכול להגיד לו לא.. אבל את המחסנית החזקתי. אמרתי לו לא לא, אמר לי תביא את המחסנית, אמרתי לו לא ..כי אני יודע המחסנית עם כדורים וזה.." (עמ' 88-87).

גרסאות הנאשם לחלק השני של האירוע

55. כאמור, תחילתו של החלק השני הוא בסיומו של החלק הראשון. הנאשם מסר במסגרת חקירתו הראשונה סמוך לאחר מעצרו, כי לאחר החלק הראשון של האירוע הוא החל בהימלטות (ת/2 שורה 118) ותיאר את המפגש עם ראיך כך:

"... ואז באו המון אנשים שונאים אותי בגלל שאני חייל ונתנו לי מכות, אני לקחתי את הנשק וברחתי משם בגלל שלא ייקחו אותי, עשיתי סיבוב, עליתי לאיפה שהכנסיה ואז ראיך מטר ירד וניסה לחטוף לי את הנשק ואני יודע אם מישהו בא ומנסה לקחתי לי את הנשק, אז יש לי אישור לירות בו. אני לא יריתי בו, יריתי ברצפה כדי להפחיד אותו שיעזוב את הנשק ונתתי לו מכות בידיים והוא עזב את הנשק, ..." (ת/2 שורות 12-6).

56. בחקירתו מיום 2.11.18 (ת/3) תלה ולו חלק מהתנהגותו בכך שהיה שתוי וכן "עייף וגמור" לכל אורך האירוע (שם, שורה 13) וזו גם הסיבה שירה לכיוון הרצפה, כדי לשחרר את נשקו מידי של ראיך. הנאשם הוסיף כי ירה באופן מודע משום שידי של ראיך היו מונחות על הנשק שלו (שם, שורות

276-277). וכך מסר:

"אני יריתי ברצפה ככה, איפה הרגליים שלנו, אני הייתי יכול לכוון לרגל שלו ולירות בו, רציתי להפחיד אותו. הוא המשיך למשוך את הנשק אליו ולנסות לקחת אותו, התחלתי לתת לו מכות עד שעזב את הנשק.." (שם, שורות 281-282).

עדות הנאשם בבית המשפט

57. ראשית, הכחיש הנאשם מכל וכל כי רץ לעבר הבית של פארס מתוך כוונה או מטרה להרע לפארס או לבני משפחתו. הנאשם אישר כי חלף ליד ביתו של פארס, אך הדגיש כי הוא נמלט אותה עת ולא היה בכוונתו להתעמת עם פארס, ולא פחות חשוב מכך, עוד טרם האירוע שיתואר להלן עם ראיק, הוא (הנאשם) חלף את פתח ביתו של פארס ולכן לו רצה להיכנס לביתו של פארס, יכול היה לעשות זאת בקלות. אעיר כבר בשלב זה, כי גרסת הנאשם בנקודה זו לא נסתרה.

58. לגופו של עניין ובהתייחס לחלק השני של האירוע, טען הנאשם כי כל כוונתו היתה להימלט מאלו שרדפו אחריו ו"היתקלותו" עם ראיק לא רק שמנעה ממנו לעשות כן, אלא שהאחרון ביקש לקחת מרשותו את נשקו האישי ולכך לא יכול היה להסכים ולכן עשה את כל שהיה צריך לעשות כדי למנוע מראיק מעשות כן. הנאשם תיאר כי תחילה ביקש/איים על ראיק לשחרר מאחיזתו בו ובנשק; לאחר מכן היכה בראיק; ורק כשפעולות אלה העלו חרס, הוא ירה לעבר הקרקע, ראיק שחרר את אחיזתו בנשק והנאשם המשיך במנוסתו.

59. וכך באו הדברים לידי ביטוי:

"אז הגעתי לשם אז ראיק בא אליי ירד מהאוטו בא אליי אני אומר לו אל תקרב אליי, כיבדתי אותו בגלל שהוא בן אדם מבוגר. אני מסוכסך איתו והוא עשה את כל הבלגן הזה, לא הרבצתי לו כלום. אני אומר לו אל תקרב אליי. הוא התקרב לאט, שהגיע לידי הוא תפס אותי ישר עם הנשק. אני בלי כוח, אין לי כוח בידיים, אני עייף מאוד. אני אומר לו ראיק תעזוב תעזוב הוא לא עזב את הנשק, התחלתי לתת לו אחרי זה מכות שהוא תפס אותי למה אם אנשים עוד מגיעים אליי והוא תופס אותי אז זהו אכלתי אותה, לוקחים לי את הנשק, אוכל מכות, יורים בי לא יודע מה עושים אז אני נותן לו מכות הוא לא עוזב, לא היה לי כוח. יריתי ברצפה, כיוונתי לרצפה ויריתי, לא עליו, אם רציתי לירות בו הייתי יורה בו, רציתי ברצפה שיפחד. שיעזוב את הנשק, הוא לא עזב. נתתי לו עוד מכות, עזב את הנשק, בא רוברט לקח אותו..." (עמ' 123, שורות 19-29).

ממצאים בשטח

60. בזירת החלק השני של האירוע נתפס תרמיל אחד בקוטר 5.56 (ר' דו"ח הפעולה ת/49).

החלק השלישי של האירוע

61. כפי שיובהר להלן, חלקו האחרון של האירוע תועד (גם אם בזווית צילום שאינה אופטימאלית) במצלמת אבטחה (ת/7). ואולם, התברר כי ברצף הסרטונים שתיעדה מצלמה זו חסר, באופן "פלאי", דווקא הסרטון שייתכן ותיעד את הירי. בהמשך אתייחס לסוגיה זו.

62. אביא להלן את עיקר גרסאות העדים בנדון.

רוברט

63. הראשון בהם יהיה **רוברט**, שהיה היחיד, למעט הנאשם, שתיאר את שלושת חלקי האירוע. הלה מסר כי לאחר הירי בחלק השני של האירוע בעימות מול ראיק (רוברט מסר כי להבנתו מדובר היה בפליטת כדור), נפל הנשק על הארץ והמחסנית נפלה ליד הנשק (עמ' 87 שורה 12). רוברט הוסיף כי לאחר הירי הוא נטל את הנשק והמחסנית לרשותו ורץ/נמלט מהמקום יחד עם הנאשם, תוך כדי

שהאחרון דורש ממנו את הנשק - מה שהוביל אותו להשיב לנאשם את הנשק. יחד עם זאת רוברט תיאר כי סירב בתוקף להחזיר לנאשם את המחסנית:

"אני מחזיק (את הנשק - י.ל.) עם החגורה ..זה אחריו, הוא בדרך לקח את הנשק, אני לא יכול להגיד לו לא.. אבל את המחסנית החזקתי. אמרתי לו לא לא, אמר לי תביא את המחסנית, אמרתי לו לא ..כי אני יודע המחסנית עם כדורים וזה.." (עמ' 87-88).

64. את החלק השלישי באירוע תיאר רוברט כך:

"הגענו לשם, אחרי סיבוב ממש רחוקים מהאנשים אמא שלו כבר הגיעה עם דוד שלו, עם הבחור הזה שהיה איתנו ברכב, הגיעו לשם ביחד כי אנחנו נפגשנו ואני חושב אמא שלו וזה התחילו רוצים לקחת את הנשק ממנו להירגע וכל זה, אני הייתי התעייפתי מכל הריצה הזאת, הגעתי לשם. כשהייתי באמצע כאילו כשהגיעו לשם אני כבר האטתי מהירות, אמא שלו הגיעה אליו, ניסו לקחת את הנשק ממנו. שם אני זוכר טוב מאוד, הסתכלתי שמאלה, יש בחור קוראים לו אמיר נכנס בסיבוב, איך שראיתי אותו נכנס הוא לא בא בגלל פיוס, הוא בא בכוונה לא יודע, לא יכול להגיד אבל אני יכול לראות מאיך שהוא ככה ממש נכנס בסיבוב. הרבה אנשים מאחוריו, המונים. ברגע זה שאני ראיתי אותו נפלט עוד כדור מהנשק ופגע באמיר. עכשיו ראיתי את המצב הזה, הרגשתי שזה שמפחדים שיקרה, קרה. אז אני הלכתי לכיוון אמא שלו נזיה, דוד שלו היה ונתתי להם את המחסנית. אני כבר ראיתי שיש משהו רע קרה, לא רוצה להיות קשור בכלל, נתתי את המחסנית, הלכתי לכיוון של אמיר, הרגעתי אותו, כולם היו מסתכלים אני הרגעתי אותו, ישב על הרצפה..." (עמ' 83).

65. בהמשך הרחיב רוברט ומסר כי להבנתו אמיר לא רק הגיע ועמד ליד הנאשם, אלא מטרת אמיר היתה להתנפל ולהכות את הנאשם (עמ' 89) וכי מאחורי אמיר היו "עשרות אנשים" (שם, שורה 18).

66. רוברט הדגיש כי בחלק השלישי של האירוע נורתה רק יריה אחת (עמ' 91, שורה 7).

אמו של הנאשם

67. **כרמלין קלאקש**, אמו של הנאשם מסרה כי באותו ערב שהתה בביתה, כאשר בעלה (הובן שבעלה של העדה שהה מחוץ ליישוב) התקשר ומסר לה כי בנה - הנאשם, מעורב בקטטה. בעקבות כך היא יצאה ברכבה למקום התרחשות החלק הראשון באירוע, שם הבחינה בנאשם כשהוא פצוע בפניו ומדמם ונושא עמו את הנשק בעודו מנסה "לצאת מהאזור". האם ביקשה את בנה לעלות לרכב אך האחרון רץ ונעלם. משום כך נסעה לכיוון בריחת הנאשם ובמקום שבו התרחש החלק השלישי של האירוע פגשה אותו.

68. העדה מסרה כי סמוך לזירת התרחשות החלק השלישי של האירוע, נושא דיוננו כעת, היא ירדה מרכבה, פנתה אל הנאשם יחד עם אחרים שניסו לעזור לה וביקשה ממנו למסור לה את הנשק, אך הנאשם סירב. באותו שלב תיארה כי הבחינה בכ 15 עד 20 בחורים נעים לעבר הנאשם כשהם צועקים לעברו שיתן להם את נשקו. בשלב זה הנאשם, מחד, אחז בנשקו בשתי ידיו, בעוד גם היא אחזה בנשק וניסתה להוציאו מידי, עד שנפלט קליע מהנשק.

69. העדה תיארה את האמור לעיל כך:

"הוא היה מחבק את הנשק, אני תופסת לו את הידיים פה ובשלב מסוים אני לא יודעת איך הוא חזר טיפה אחורה, ויצא כדור, שמעתי פיצוץ" (עמ' 66, שורה 6).

70. על פי תיאור העדה, אמיר היה מאחוריה בעת הירי בעוד פניו של הנאשם היו לעברו ולעבר אלה שהיו בסביבתו. בנוסף, תיארה כי ידיה היו על ידי בנה והאחרונות היו על הנשק (שם, שורה 8); לאחר

הירי הנאשם נמלט מהמקום, האם שוב חברה אליו ובעזרת אחרים שסייעו לה (רומיאו ואחרים שיתוארו להלן) הם הצליחו להוציא מידי את הנשק והנאשם נמלט מהמקום.
71. העדה מסרה כי בכל מהלך האירוע הנשק לא היה טעון במחסנית, הגם שציינה כי המחסנית היתה אחוזה בידי של הנאשם (עמ' 69).

72. העדה המשיכה ותיארה כי לאחר שקיבלה את הנשק היא התקשרה למשטרה ובהמשך מסרה אותו לידי השוטרים. **בנדון הוגשו שיחותיה עם המוקד בהן מסרה, סמוך לאחר האירוע וכאשר הנשק ברשותה, כי ניסו לחטוף לבנה את הנשק (שיחות למוקד, דיסק ת/30ג' שיחה 2786).**

73. העדה הכחישה מכל וכל כי עובר, או בעת הירי, הרים הנאשם את נשקו מעליה; או כי עשה כן במטרה לירות לעבר אמיר; והוסיפה כי הריחה אלכוהול מפי הנאשם. כשנשאלה מדוע לא מסרה את הנתון האחרון עת שנחקרה במשטרה השיבה כי זכתה ליחס מעליב וקשה מהחוקרים, שכלל אף את מעצרה חרף העובדה שעשתה כל שלאל ידה להוציא את הנשק מידי בנה ולמסור אותו באופן מידי למשטרה.

74. העדה הדגישה כי היה רק ירי בודד - בין אם מדובר היה בפליטת קליע, להבנתה; ובין אם עצם הירי היה מכוון, על פי גרסת הנאשם במשטרה.

בשורה אשקר

75. **בשורה אשקאר**, דודו של הנאשם, מסר כי עובר לחלק זה של האירוע התקשר אליו אחיו (אבי הנאשם) וביקש ממנו שיצא את ביתו כדי לסייע לנאשם שהיה מעורב באירוע אלים ונמצא סמוך לכנסייה (מקום התרחשות החלק השני של האירוע). מדובר ביישוב קטן וכשיצא העד את ביתו, הבחין בנאשם רץ מכיוון הכנסייה. העד עקב אחריו וכשהתקרב לזירת החלק השלישי של האירוע הבחין בנאשם, כאשר אמו נמצאת לידו ועוד אנשים מסביבו.

76. העד תיאר את ההתרחשות כך:

"..ראיתי אמא שלו גם לידו צועקת עליו, אני לא הספקתי לדבר אתו אפילו, דחפו אותי ויצא ירי... אז התקרבותי ראיתי את הבחור שקיבל את היריה ברגל .." (עמ' 83, שורות 28-30).

77. בהמשך, הוסיף העד כי אנשים נוספים דחפו הן אותו ואת הנאשם עובר לירי; והכחיש בתוקף כי טרם הירי הרים הנאשם את נשקו מעל ראש אמו (עמ' 86, שורה 14).

ויהאם חלאק

78. **ויהאם חלאק** בן 35, מסר שעובר לאירוע הוא שהה במסיבת ניצחון הבחירות ולשמע הידיעות אודות האירוע האלים בו היה מעורב הנאשם הוא נסע למרכז הכפר. העד מסר, כי הסיע ברכב גם את ראיק אך הלה ירד ממנו סמוך לכנסייה והוא (ויהאם) המשיך מרחק קצר נוסף. העד המשיך ותיאר, כי לאחר שהוא עצמו ירד מהרכב הוא חיפש את ראיק ומצא אותו על הרצפה, כשמסקפיו לידו. ראיק אמר לו שהתעמת עם הנאשם והאחרון פלט כדור מנשקו (עמ' 88 שורה 15). עוד מסר ויהאם, מפי ראיק, כי לאחר הירי הנשק נפל על הרצפה וכי **"המחסנית של הנשק התפרקה"** (עמ' 90, שורות 11-12); עוד מסר לו ראיק שרוברט נטל את המחסנית (עמ' 91). מדובר, למען הסר ספק, בתיאור הנוגע לחלק השני באירוע.

79. בעקבות כך העד הגיע, עם אחרים, למקום התרחשות החלק השלישי באירוע שם הבחין בנאשם, באמו, ברוברט ואחרים, כאשר הנאשם מבקש את המחסנית מרוברט (עמ' 91, שורה 9; עמ' 92, שורה 20); אך הוסיף שלא הבחין אם רוברט מסר לו את המחסנית (עמ' 93, שורה 5).

80. העד הוסיף ומסר בחקירתו הראשית, כי בשלב מסוים אמיר עקף אותו ואז הנאשם הרים את הנשק

מעל ראש אמו כיוון אותו ירה ופגע באמיר (עמ' 88). יחד עם זאת, בחקירתו הנגדית אישר העד שלא מסר, עת נחקר במשטרה, תיאור ולפיו הנאשם הרים את נשקו מעל אמו!

81. עוד במסגרת חקירתו הראשית מסר העד, לאחר שרוענן עם דבריו במשטרה, כי הבחין בנאשם דורך את הנשק טרם הירי (עמ' 93), הגם שהדבר עמד בסתירה לדבריו שלו, גם הם בעדותו הראשית, ולפיו הנאשם "פלט כדור" (שם, שורה 1).

82. העד נשאל לצורך מה הגיע לקרבת הנאשם והשיב כי המטרה היתה "**שלא יברח**" (עמ' 91, שורה 30), אך התקשה להסביר כיצד התכוון לעשות זאת, בשים לב לידיעתו כי מדובר במי שחמוש בנשק.. (ר' לדוגמה עמ' 92).

83. במסגרת חקירתו הנגדית מסר העד כי שמע יריה אחת, שגרמה לפציעת אמיר וראפת בו זמנית (עמ' 96) וכן אישר כי לאחר הירי הוא עזר ב"השתלטות" על הנאשם, בידועו כי בנשק בו החזיק הנאשם אין מחסנית (עמ' 94).

רומיאו עאסי

84. רומיאו עאסי, בן 43 שנים, מסר כי הוא מתגורר סמוך לזירת ההתרחשות ומסר כי בתחילה שמע צעקות אך סבר שמדובר ב"קטטה רגילה" (עמ' 102 שורה 13).

85. בעקבות הירי (הבודד - עמ' 103, שורה 20) הוא יצא את ביתו, ניגש למוקד האירוע והבחין באמיר כשהוא פצוע ויושב על הכביש. בקרבת מקום הבחין בנאשם אווז בנשקו, כשאמו ועוד מספר אנשים מנסים לחלץ ממנו את הנשק. העד מסר, כי הוא עצמו מחזיק בנשק ברישיון ולכן עזר להם לקחת (תיאר משיכה בכוח) את הנשק מהנאשם.

86. העד הוסיף, כי הנשק לא היה טעון במחסנית ובבדיקה שביצע עלה כי לא היה כדור בבית הבליעה. לאחר שנטל את הנשק ובדקו הוא מסר אותו לידי אם הנאשם - הן משום שסמך עליה שתמסור אותו למשטרה והן משום חששו להותיר את הנשק ברשותו.

איהאב ברהום

87. איהאב (סולטרפ) ברהום, בן 36, מסר כי בעת האירוע חזר מבית אחותו המתגוררת בסמוך, אז שמע קול ירי. בתחילה סבר שמדובר בזיקוק אך מיד בהמשך הבחין בוים חלאק שביקש ממנו להזעיק אמבולנס. העד מסר כי התקרב לזירת האירוע, שם הבחין באמיר שרוע על הארץ, פצוע, והבחין בסמוך בנאשם כשלידו אמו וראוי. העד הוסיף, כי אמו של הנאשם אחזה בנשק וביקשה ממנו לעזוב אותו. העד סייע לאם בכך ש"שם יד על הנשק" וכך גם עשה סארי עאסי שהגיע למקום, עד אשר "שוחרר" הנשק מרשות הנאשם ורומיאו עאסי נטל ובדק אותו.

88. העד תיאר כי "**הרבה ידיים היו על הנשק, האמא תופסת ועוד בחור קוראים לו ראוי והבן אדם תופס את הנשק**" (עמ' 107, שורה 1).

89. בחקירתו הנגדית אישר העד כי שמע רק ירי בודד והוסיף שלא הבחין במחסנית בנשק (עמ' 107). בנוסף, מסר כי הריח ריח אלכוהול מפי הנאשם והלה אף קילל את אמו (שם).

סארי עאסי

90. סארי עאסי מסר כי שהה בביתו, הסמוך לזירת הירי כאשר שמע ירי מחוץ לביתו. למשמע הצעקות יצא והבחין בנאשם, שהינו חברו, נאבק באחרים "על הנשק" שניסו להוציאו מידי. העד התערב וסייע לרומיאו עאסי ואחרים לעשות כן.

91. אעיר, כי בבית העד הותקנה מצלמת אבטחה (7/ת), סוגיה עליה יורחב בהמשך.

אמיר דקואר

92. **אמיר דקואר** הוא זה שנפגע מירי הקליע שחדר לרגלו וגרם לו לחבלה של ממש. העד מסר, כי כמו רבים מבני היישוב הוא שהה במסיבת הבחירות עת הגיעו דווחים אודות האירוע בו תקף הנאשם את פארס באמצעות גרזן. אמיר אישר כי הוא חבר של פארס וקשריו עם הנאשם רופפים (חקירה נגדית, עמ' 67, שורות 26-30) והוסיף כי גם שמע מאשתו של ראיך שבעלה היה מעורב באירוע אלים עם הנאשם. בעקבות כך הוא נסע עם אשתו של ראיך לאזור בית של פארס - שם התרחש החלק הראשון של האירוע וכשירד החל ללכת בעקבות בחורים נוספים לכוון זירת החלק השלישי של האירוע, מרחק של כ-120 מטרים להערכתו, שם נורה.

93. העד נשאל מדוע הלך לזירת התרחשות החלק השלישי של האירוע (במקום לחפש את פארס חברו) והשיב: **"הייתי ליד בית של פארס, ראיתי את האנשים עדיין הולכים קדימה וחשבתי שהקטטה עם פארס עוד קדימה, אז אני רציתי לפגוש את פארס ולראות מה יש לו ומה קרה לו"** (עמ' 68, שורות 3-5).

94. אעיר כבר בשלב זה, כי חרף טענת אמיר כי רק "הלך" לכוון הקטטה, ניתן לראות בבירור (סרטון האבטחה ת/8 בשעה 22:58:38) שהוא רץ עם עוד קבוצת גברים לעבר זירת החלק השלישי של אירוע [מדובר באותה מצלמת אבטחה הממוקמת סמוך לביתו של פארס, שתיעדה כ-9 דקות קודם לכן (22:50) את החלק הראשון של האירוע (הגרזן)].

95. עוד ניתן להבחין בסרטון לעיל כי אמיר לא היה הראשון שרץ לכיוון זירת החלק השלישי של האירוע ואף לא המהיר שבין הרצים.

96. אמיר מסר כי כאשר הגיע לקרבת הנאשם, היו ליד הנאשם אמו, רוברט תלחמי וכן דודו של הנאשם, כאשר אמו של הנאשם ניסתה לקחת מבנה את הנשק וכל שהוא עשה היה פנייה רגועה לנאשם והפניית השאלה **"נזיה מה קרה?"**; או אז, לשיטת אמיר, הרים הנאשם את הנשק מעל אמו וירה לעברו, לאחר שכוון לעברו את הנשק (עמ' 61-62) והכל ללא סיבה נראית לעין או שיש לו הסבר לגביה.

97. בהמשך חקירתו התבררו מעט הדברים, ועלה כי פנייתו אל הנאשם לא היתה "רגועה" אלא משום כעסו על הנאשם על כך שתקף מספר דקות לפני כן את חברו פארס בגרזן. וכך מסר בהקשר זה: **"מה יש בכפר, כולנו 3,000 איש, מה יש? בשביל מה כל הבלגן אם אתה תופס בן אדם בגרזן? מה אתה רוצה להרוג את הבן אדם בגרזן?"** (עמ' 74, שורות 31-32).

98. בנוסף, ציין העד כי הנאשם ירה קליע אחד (עמ' 64, שורה 16); מיד לאחר מכן מסר דברים מהם ניתן היה להבין כי הנאשם ירה שתי יריות - האחת לכוונו והשניה שפגעה בראפת (עמ' 64, שורה 18); אך בהמשך שוב שינה גרסתו ומסר כי הנאשם ירה רק קליע אחד: **"...ראפת היה מאחוריי כי הכדור שיצא מהרגל (שלי - י.ל.), הרסיס הוא נכנס לו בבטן"** (עמ' 72, שורות 22-23; וכן ר' בעמ' 76 שורה 21 תשובת העד לשאלה ישירה בנדון שם שב ואישר זאת).

99. אעיר, כי פציעתו של אמיר לא היתה במחלוקת וכלל התיעוד הרפואי בנדון הוגש בהסכמה (ת/69).

עזמי מטר

100. **עזמי מטר** שהינו בנו של ראיך מטר (מהחלק השני באירוע) מסר, כי היה באירוע הבחירות וכמו יתר הנוכחים שם קיבל דווחים אודות ה"קטטה" בה היו מעורבים הנאשם ופארס. לכן הוא הגיע (בנפרד מאביו) למרכז הכפר וכאשר התקדם לשם הבחין בסיום החלק השני של האירוע בו היה מעורב אביו. בהקשר האחרון מסר העד, כי הבחין באביו כשהוא חבול בפניו וכן הבחין בנאשם נמלט.

101. העד מסר מספר גרסאות, מבולבלות וסותרות בחלקן, בעודו נזכר מדי פעם בעוד דמות שנטלה חלק באירוע ואודות "פועלה". מהמקובץ עלה, כי לאחר שהבחין באביו החבול הוא לקח אותו לביתו של פארס הממוקם בקרבת מקום, ולאחר מכן הצטרף לחבורת צעירים שרצה בעקבות הנאשם. זירת החלק השלישי של האירוע מצויה כ-100 מטרים מהמקום בו פגש את אביו.
102. העד חזר וטען, כי מטרת ריצתו אחר הנאשם היתה "כדי להבין מה קרה". בפרק הדיון והמסקנות אתיחס לסוג של תשובות שניתן מפי חלק מעדי התביעה, אך כבר כעת ניתן להקדים ולקבוע כי מדובר בתשובות מיתממות שלא ניתן לתת בהן אמון.
103. לגבי הירי באמיר מסר העד, כי כאשר הוא וחבריו (העריך את מספרם בין 20 ל-30 - ר' עמ' 35, שורה 18) הגיעו לזירת התרחשות החלק השלישי "**ואז כשהוא ראה אותנו הוא ירה. מהירי נפגע הבחור** (אמיר - י.ל.)" (עמ' 29, שורה 30).
104. בהמשך, שינה העד את גרסתו ומסר כי עובר לירי ביקש הנאשם את מחסנית הנשק מרוברט תלחמי שעמד לידו ("**כן, עכשיו נזכרתי**" עמ' 30, שורה 7) והוסיף, כי הירי בוצע באופן שהנאשם החזיק את הנשק מעל אמו, שניסתה לאחוז בנשק (עמ' 36, שורה 5) והנאשם אף דרך את הנשק כשהוא נאבק באמו (עמ' 36, שורה 24). העד מסר כי בעת הירי אמיר, שכאמור נפגע מהירי, עמד לפניו.
- ראפת חלאק**
105. **ראפת חלאק**, שכאמור המאשימה טוענת כי נפגע בבטנו מפגיעת רסיס שהועף לעברו מהרצפה בעקבות ירי הקליע השני ("אחת מהיריות פגעה באמיר בירך שמאל והירייה השניה פגעה ברצפה וכתוצאה ממנה עף רסיס ופגע בבטנו של ראפת... - ס' 16 לחלק העובדות), מסר כי בעת ששהה במסיבת הניצחון של הבחירות נודע לו כי בן דודו - פארס הותקף על ידי הנאשם וכי האחרון מסתובב עם נשק. לכן הוא הגיע לסביבת זירת החלק הראשון של האירוע שם ראה עוד בחורים והלך בעקבותיהם כדי לחפש את הנאשם.
106. לדבריו, מטרתו היתה "**לא לעשות כלום חוץ מלהרגיע את הבחור, להוריד את הנשק שלו, לא יותר מזה**" (עמ' 65, שורות 24-25). אפנה להתייחסותי הכללית לתשובות אלה אותן דחית מכל וכל.
107. העד המשיך ותיאר כי כאשר הגיע לזירת החלק השלישי של האירוע הוא הבחין בנאשם נאבק באמו ובסובבים אותו (רוברט ואנשים נוספים). ראפת אף מסר (והיה בודד בתיאור זה) כי הנאשם אמר כי הוא רוצה לחזור לביתו של פארס כדי להכותו (עמ' 67).
108. העד תיאר, כי באותו שלב אמיר התקרב לנאשם ושאל אותו "**מה קרה**" (עמ' 67 שורה 29), ואז הנאשם דרך את הנשק (עמ' 67, שורה 21) החזיק אותו מעל ראש אמו (עמ' 65 שורה 27) וביצע את הירי שפגע באמיר.
109. העד מסר כי הוא עצמו נפגע מרסיס בבטנו ולדבריו הנאשם ירה פעמיים בנשק (עמ' 69, שורה 8).
110. בחקירתו הנגדית התקשה העד להסביר כיצד הוא חשב "להרגיע" את הנאשם; טען כי כל כוונתו היתה לשוחח עם הנאשם; ולגבי טענתו כאילו הנאשם צעק שהוא מעוניין לחזור לביתו של פארס אישר כי שתי זירות האירוע הקודמות (החלק הראשון והחלק השני של האירוע) ממקומות בקרבת ביתו של פארס ולכן ההיגיון מוליך למסקנה כי לו רצה בכך הנאשם, לא היה מתרחק מביתו של פארס.

111. עוד בחקירתו הנגדית, נזכר העד כי הבחין במחסנית בתוך הנשק בו אחז הנאשם (עמ' 74 שורה 1) ולא נתן כל הסבר מדוע לא מסר, עת נחקר במשטרה, כי הנאשם ירה פעמיים (למעשה, מסר אודות ירי בודד) וכי הרים את הנשק מעל אמו (עמ' 75).

עדויות רופאים בנוגע לפציעתו של רפאת

112. בהקשר לפציעתו של רפאת העידה המאשימה שני רופאים שטיפלו בו בבית החולים לגליל המערבי (נהריה).

113. הראשון, ד"ר אליאס שהיה בתורנות בחדר ההלם בבית החולים. משום הדיווח שהתקבל מצוות האמבולנס שהביא את רפאת (וייתכן מפי רפאת עצמו) ולפיו רסיס חדר לבטנו ומשום שהדיווח כלל נתונים אודות זירת ירי, נותב רפאת לחדר ההלם, רפאת נבדק בין היתר באולטרסאונד ו-CT אך לא נמצא כל ממצא חריג מלבד "פצע קטן בבטן" (עמ' 117, שורה 31). הרופא לא יכול היה לציין מה המקור לאותו פצע וכיצד נגרם.

114. גם מדו"ח סיכום האשפוז ת/65 ומעדותה של ד"ר מוסא דועא שהעידה לגביו, לא ניתן היה ללמוד פרטים נוספים, מלבד כך שעם קבלת רפאת בבית החולים הוא מסר ש"מישהו ירה על הרצפה ורסיס עף לבטן, מרגיש שריפה בבטן וכאבים בבטן שמאלית תחתונה". זאת ועוד, בעת עדות רפאת, הוא מסר שאחד מרופאיו (לא ברור מי) העלה סברה כי הפצע בבטנו נגרם כתוצאה מחתיכת אספלט שניתזה לעברו לאחר פגיעת קליע בכביש (עמ' 69).

ממצאים בשטח

115. בגדיו של רפאת - מהם ייתכן וניתן היה להגיע למסקנות אודות הגורם לפציעתו לא נתפסו, ומאליו יוצא שלא נבדקו.

116. בזירת החלק השלישי של האירוע נתפס רק תרמיל אחד (ר' הדו"ח ת/42) שאין חולק כי נפלט מנשקו של הנאשם (ר' חוות הדעת ת/61). אדרש לממצא זה בשנית בפרק הדיון והמסקנות.

גרסאות הנאשם בנוגע לחלק השלישי באירוע

117. הנאשם, כאמור, נחקר מספר פעמים:

118. בחקירתו הראשונה סמוך לאחר האירוע, שכאמור לא תועדה בווידיאו או אודיו, מסר כך:
"... ואז באו המון אנשים שונאים אותי בגלל שאני חייל ונתנו לי מכות, אני לקחתי את הנשק וברחתי משם בגלל שלא ייקחו אותי, עשיתי סיבוב, עליתי לאיפה שהכנסיה ואז ראיך מטר ירד וניסה לחטוף לי את הנשק ואני יודע אם מישהו בא ומנסה לקחתי לי את הנשק, אז יש לי אישור לירות בו. אני לא יריתי בו, יריתי ברצפה כדי להפחיד אותו שיעזוב את הנשק ונתתי לו מכות בידיים והוא עזב את הנשק, באה אמא שלי, לקחה אותי עם שני חברים... ופתאום בא אמיר דכואר ואחריו עוד מלא אנשים והם כל הזמן בכפר רודפים אחריי ואז אמיר דכואר אמר לי תביא את הנשק ואמא שלי תפסה אותו ורצתה לקחת את הנשק ממני. יריתי פעמיים ליד הרגל שלו, רציתי להפחיד אותו וכדור אחד פגע לו ברגל בטעות ואז אני נתתי את הנשק שלי לאמא שלי כי לא רציתי להסתבך יותר וברחתי ליער..." (ת/2 שורות 6 - 18).

הנאשם חזר על כך כי הירי באירוע השלישי היה לכיוון הרצפה ליד אמיר (ת/2 שורה 99) והוסיף שירה משום שכל האנשים שהיו במגע אתו, ובכלל זאת אמיר, ביקשו ממנו את הנשק והוא פירש זאת ככאלה שמבקשים להרוג אותו (ת/2 שורה 107).

119. בחקירתו מיום 2.11.18 (ת/3) שינה הנאשם את גרסתו ומסר כי הירי שפגע באמיר (האירוע השלישי) כוון לאוויר וכדבריו: "רציתי לירות באוויר" (ת/3 שורה 6); והוסיף כי חשש שאם ההמון

שהגיע לקרבתו היה מצליח לקחת את הנשק לו או לאמו הם היו הורגים אותו (ת/א, עמ' 2, שורות 4-8).

ובהמשך שוב שינה גרסה ומסר שמדובר היה בפליטת כדור, בצינו "אני ניסיתי לקחת את הנשק מאמא שלי ואני לא יודע איך בטעות היד שלי היתה על ההדק והיה פליטת כדור שם" (שם, שורה 17). ולבסוף מסר גרסה "ששילבה" בין שתי הגרסאות לעיל:

"הלכתי לכיוון אחר איפה היה האירוע של הירי שם ליד החנות כלבו. שם אמא שלי באה והיה גם רוברט וראוי, הם ניסו לקחת ממני את הנשק, ניסו לחטוף אותו כדי שלא יהיה משהו ואף אחד לא התקרב אליו ואני אברח, אבל אני אסור לי לתת את הנשק לאף אחד, פתאום באו עשרים בן אדם, ככה אני זוכר לכיווני ואני לא מצליח. אני רציתי לירות באוויר כי הם יגיעו אליי ואמא שלי תופסת את הנשק ויקחו אותו בגלות, אני הייתי מוכן, שמתי את האצבע על ההדק ופלט כדור בטעות לכיוון אמיר, זה היה כשאני התנגדתי שיקחו את הנשק, אמיר נפל והתחלתי לתת את כל הכח שלי לקחת את הנשק ולברוח משם, לא היה לי כח ועזבתי את הנשק עם אמא שלי..." (שם, שורות 296-290).

וכן:

"אני רציתי לירות באויר או לידם שיפחדו לא יתקרבו אליי למה אם יגיעו אליי ואמא שלי תופסת את הנשק, היא לקחה אותו בקלות. הייתי מוכן שמתי את האצבע על ההדק בטעות, פלט כדור שאנחנו כאילו ... אני מנסה לקחת אותו בכוח יותר שהם יתקרבו, אז פלט כדור לכיוון של אמיר. הוא נפל" (ת/א, עמ' 29, שורות 32-37)

לגבי מסירת הנשק לאמו לאחר הירי מסר כך:

"נתתי את הנשק לאימא וחברים שלי וכאילו ידעתי שאף אחד לא יתקרב אליהם למה היה ירי וזה אנשים ברחו" (ת/א, עמ' 3, שורות 15-17).

120. בהודעתו מיום 12.11.18 בשעה 14:53 (ת/א) חזר הנאשם על גרסתו ה"היברידית" וציין כך:

"אני רציתי לקחת את הנשק מאמא ורציתי לירות לידו (הכוונה לאמיר - י.ל.) אבל לא יריתי, זה פלט כדור ופגע לו במפסעה" (שם, שורה 49).

הנאשם עומת עם גרסתו הראשונה אז טען כי ירה שתי יריות, ומסר - לגבי נסיבות גביית גרסתו הראשונה "הייתי באמת עדיין מטושטש ובסטלה בהלם" (ת/א, עמ' 7, שורה 30).

121. אעיר, כי לגבי חקירה זו העלה בא כוח הנאשם טענות קשות כי לא התאפשר לו לייעץ לנאשם וכן טען כי חרף הכתוב בפתח הודעה, כאילו ניתנה לנאשם זכות ההיוועצות, הדברים היו הפוכים לחלוטין (ר' חקירת החוקר ניאקין, עמ' 53 ואילך לפרוטוקול).

122. גרסת הנאשם בעת עדותו בבית המשפט לגבי החלק השלישי באירוע - הנאשם מסר אודות הגעתו לזירת החלק השלישי באירוע, בסיומו של האירוע עם ראיק (החלק השני), וכך מסר:

"..הגעתי לשם ובאה אימא רוברט, כאילו חשבתי זהו זה הסתיים. פתאום אני רואה אנשים באים אליי לא יודע כמה, הרבה אנשים היו, ואימא תופסת לי את הידיים עם הנשק ואני אין לי כוח לקחת את הנשק ממנה. אני בקושי אני מנסה, לא יכול, אני רציתי לירות באוויר, כן לידם משהו, אם היו מגיעים אליי לא הייתי יודע מה היה קורה לי כאילו, הורגים אותי, נותנים לי מכות רצח, היו הרבה אנשים. אז אני מנסה לקחת את הנשק מהידיים של אימא ואני מוכן לירי, כן רציתי לירות אבל לא היה אנשים, באוויר משהו, שאני מנסה לקחת את הנשק אז פלט כדור כאילו היד שלי הייתה על ההדק כן אבל שעשיתי תנועה ככה פלט כדור פתאום אני רואה בן אדם

על הרצפה ... (עמ' 124).

בחקירתו הנגדית ניסה הנאשם להבהיר את הדבר -

"כב' הש' ליפשיץ: אז אני לא הבנתי, הירי באירוע השלישי עם עמיר היה פליטה או היה מרצון?"

העד, מר אשקר: אני רציתי לירות לקחת את הנשק מהידיים של אימא ולירות, הייתי

מוכן לירות כן אבל לא יריתי בכוונה לא כיוונתי ויריתי עליו, שניסיתי לקחת את הנשק היה

האצבע שלי היה על ההדק ופלט כדור שעשיתי תנועה ככה את הנשק מהידיים של אימא.

כב' הש' ליפשיץ: כלומר רצית לירות באוויר,

העד, מר אשקר: כן.

כב' הש' ליפשיץ: אבל הירי עצמו לטענתך היה פליטה?"

העד, מר אשקר: כן.

כב' הש' ליפשיץ: טוב.

העד, מר אשקר: לא בכוונה. ..

(עמ' 153).

בהמשך ניסה שוב להסביר זאת וציין כי:

".. רציתי לקחת את הנשק ולירות באוויר או לידם. לא הצלחתי."

(עמ' 156, שורה 7).

הנאשם הדגיש כי ירה רק כדור אחד מנשקו במהלך החלק השלישי של האירוע, הן משום שכך היה והן משום שהנשק, לשיטתו, לא היה טעון במחסנית ולכן מבחינה טכנית היה רק כדור אחד בבית הבליעה אותה עת (עמ' 154).

לשאלה מדוע אם כן מסר בחקירתו הראשונה במשטרה סמוך לאחר האירוע כי ירה שתי יריות השיב כי היה תחת השפעת משקה אלכוהולי וכן נסער.

פרק חמישי - "תקציר מנהלים"

123. באופן כללי ותמציתי ניתן לקבוע ש"אם כל חטאת" נעוצה במעשיו האלימים של הנאשם בחלק הראשון של האירוע - כאשר יצא את רכבו עם גרזן ותקף את פארס באמצעותו.

124. מדובר בהתנהגות אלימה, בריונית, חמורה ומכוערת מצד הנאשם, חסרת כל הצדקה (לא מבחינה אובייקטיבית ולא מבחינה סובייקטיבית) אך, עדיין, לא כזו המגיעה לכדי חבלה בכוונה מחמירה. במכלול הנתונים סבורני שיש להרשיע את הנאשם בניסיון חבלה חמורה בנסיבות מחמירות (לגבי ניסיונו לפגוע בפארס) וכן בתגרה (לגבי המשך החלק הראשון של האירוע). לא מצאתי שיש להרשיע את הנאשם בעבירת אלימות, מלבד התגרה לעיל, ביחס לדומיאן וסג'עאן.

125. בסיומו של אותו חלק באירוע הותקף הנאשם על ידי קבוצת אנשים ונמלט מהמקום, לא לפני ששב לרכבו, נטל את נשקו האישי ודרך אותו. הנתון האחרון אינו במחלוקת. סמוך לאחר מכן, "נתקל" הנאשם בראיק שביקש לקחת ממנו את הנשק. לראיק לא היו כוונות להרע לנאשם ואני בטוח שלו היה נוטל את הנשק לרשותו - וזו היתה כוונתו - לא היה עושה בו שימוש לרעה. ואולם, הדבר אינו מוליך למסקנה כי הנאשם - חייל קרבי בחטיבת גולני - היה אמור למסור לראיק את נשקו האישי, (גם) בנסיבות שתוארו לעיל.

126. הגעתי למסקנה כי הנאשם הצליח להרים את הנטל שהוטל על כתפיו (ספק סביר) כדי לפטור אותו (excuse) מאחריות פלילית לעבירות שיוחסו לו בחלק זה של האירוע (איומים, תקיפה וירי

- באזור מגורים). עומד לנאשם בהקשר לחלק השני באירוע סייג ה'צורך' משום האינטרס הלגיטימי שהיה לו להמשיך ולהחזיק בנשקו, אותו נשא כדן, ולא למסור אותו לידי אדם זה.
127. יש לזכור, כי חרף מעשיו הפסולים עד מאוד בחלק הראשון של האירוע, לא הוכח שהיתה לנאשם כל כוונה לעשות בנשק שימוש לאחר שהחל להימלט. זאת ועוד, יוזכר כי גם בחלק הראשון של האירוע הנאשם לא עשה בנשק שימוש כלשהו. בסיומו של החלק הראשון של האירוע הנאשם הוכה ולאחר מכן נטל את הנשק והחל בהימלטות רגלית מזירת האירוע. הגם שכוונותיו של ראיך בניסיונו לקחת מהנאשם את הנשק היו חיוביות בבסיסן, הנאשם לא ראה זאת באור כזה ובשים לב ל"עבר" ביניהם הנאשם היה רשאי להניח כי לא עומדת לראיך ה"זכות" לקחת ממנו (בכוח) את נשקו האישי.
128. הירי לכיוון הרצפה בוצע רק לאחר שלא צלחו ניסיונות הנאשם "לשחרר" את נשקו מאחיזתו של ראיך. משכך, הגעתי למסקנה כי הירי באזור מגורים (לעבר הקרקע), כמו שאר מעשיו בחלק זה של האירוע, מקימים לכל הפחות ספק סביר בנוגע להתקיימות סייג ה'צורך', משום אינטרס הנאשם להגן על רכושו.
129. בסיום החלק השני של האירוע, המשיך הנאשם להימלט כאשר רבים מבני היישוב רודפים אחריו. חלקם, לשון המעטה, עשו כן שלא בטובתו ובכל מקרה הנאשם היה רשאי להניח כי הם מבקשים ליטול ממנו את נשקו (ממש כפי שניסה לעשות ראיך מספר דקות לפני כן) ולפגוע בו. בשלב זה, נתקל הנאשם באמו ובין השניים החל "מאבק" על הנשק. אותה עת התקרבו לעבר הנאשם אמיר וראפת. לידם היו אנשים נוספים. המאשימה טענה כי הנאשם הרים את נשקו מעל ראש אמו, כוונו לעבר אמיר וירה לעברו שתי יריות (ס' 15 לחלק העובדות), אולם מכלל הראיות לא ניתן להגיע למסקנה זו. רחוק מכך.
130. הגעתי למסקנה זו לאחר בחינת וניתוח גרסאות העדים ויתר הראיות. יצוין, כי חלק ניכר מעדי התביעה תמכו בגרסת הנאשם ומצאתי גרסה זו מהימנה לא פחות (ואולי יותר) מהגרסה בה אחזה המאשימה. יודגש, אין מדובר במבחן "כמותי" כי אם בבחינה של מהימנות ואמינות העדים, כמו גם של יתר הראיות - לדוגמה, העובדה שבזירת החלק השלישי של האירוע נמצא רק תרמיל אחד שנורה מנשקו של הנאשם.
131. זאת ועוד, מצאתי שנפלו מחדלי חקירה בניסיון "למצות" את המידע הדיגיטלי שייתכן ונשמר במחשבי מצלמות האבטחה שחלשו על זירת החלק השלישי של האירוע. מחדלים אלה חיזקו, לכשעצמם, את מסקנתי לעיל.
132. כל שניתן לקבוע כי הנאשם ירה קליע אחד במהלך המאבק לעיל עם אמו ובלא שכיוון את נשקו כלפי מאן דהוא. הקליע חדר לרגלו של אמיר וייתכן ונתז של אותו קליע פצע באופן שטחי ביותר את ראפת.
133. האירוע חמור, והדברים נכונים במיוחד בנוגע לתוצאותיו - ברכו של אמיר נפגעה בצורה משמעותית. יחד עם זאת וכאמור לעיל, לא הוכח שהנאשם כיוון את נשקו לעבר אמיר או מאן דהוא; ומאליו יוצא כי המאשימה לא הוכיחה כי יש להרשיעו בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה.
134. העבירה בה יש להרשיע את הנאשם ביחס לחלק זה של האירוע הינה חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. בניגוד לחלק השני של האירוע (המאבק עם ראיך) שאז סברתי שעומד לו סייג ה'צורך', סברתי - ביחס לחלק זה של האירוע - שאין לנהוג בנדון באותו אופן. מי שביקש לקחת מהנאשם את הנשק באותו שלב היו אמו וחבריו (רוברט ואחרים). הנאשם ידע כי באם "ישחרר" לאמו את

הנשק הוא יהיה ב"ידיים טובות"; הנאשם יכול היה להימלט "בבטחה" באותו שלב (לו היה נותן את הנשק לאמו), והחשוב מכל - הנאשם, שהיה מודע לכך כי הנשק טעון בכדור בבית הבליעה (הגם שלא היה טעון במחסנית) ביצע ירי בסביבה רווית אנשים ובנסיבות לעיל מדובר היה ברי פזיז. משכך, יש להרשיעו בחבלה חמורה בנסיבות מחמירות ביחס לירי לעבר אמיר.

135. ביחס לירי לעבר ראפת, המאשימה גרסה כי הנאשם ירה שני קליעים - האחד פגע באמיר והשני פגע ברצפה וכתוצאה מכך עף רסיס ופגע בבטנו של ראפת (ס' 16 לכתב האישום). כאמור, המאשימה לא הוכיחה שהנאשם ירה שתי יריות וכל שהוכח הוא שירה קליע אחד. נשאלת השאלה ממה נפצע ראפת. מבחני הסבירות מוליכים למסקנה כי נתז כלשהו מהקליע לעיל פגע בבטנו, אך אין די בהשערה זו, משלא הובאו לכך ראיות תומכות - שניתן היה להביאן - כגון בדיקת החולצה שלבש ראפת בזמן האירוע, או חוות דעת רפואית.

136. סיכום "תמצית המנהלים":

ביחס לחלק הראשון של האירוע - יורשע הנאשם בניסיון חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ותגרה; ביחס לחלק השני של האירוע - יזוכה הנאשם מכל העבירות שיוחסו לו בנדון; וביחס לחלק השלישי של האירוע - יורשע הנאשם בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות.

פרק שישי - חבלה בכוונה מחמירה

137. כאמור, הגעתי למסקנה שאין להרשיע את הנאשם בעבירה העיקרית שיוחסה לו בכתב האישום - חבלה בכוונה מחמירה, לפי ס' 329(א)(1) לחוק - בנוגע לחבלות בפארס, אמיר וראפת; וניסיון חבלה בכוונה מחמירה, לפי ס' 329(א)(2) לחוק בנוגע לדמיאן וסג'עאן.

138. כדי שהמצע המשפטי יהיה לנגד עינינו כבר בשלב זה, נביא את נוסח הסעיף שיוחס לנאשם - 329(א)(1)+(2) לחוק:

"העושה אחת מאלה בכוונה להטיל באדם נכות או מום, או לגרום לו חבלה חמורה, או להתנגד למעצר או לעיכוב כדין, שלו או של זולתו, או למנוע מעצר או עיכוב כאמור, דינו - מאסר עשרים שנים:

(1) פוצע אדם או גורם לו חבלה חמורה, שלא כדין;

(2) מנסה שלא כדין לפגוע באדם בקליע, בסכין, באבן או בנשק מסוכן או פוגעני אחר.

..

(6) "...."

139. עוד אפנה לסעיף 34 כד' לחוק (סעיף ההגדרות) שם מוגדרת "חבלה חמורה" כ -

"חבלה העולה כדי חבלה מסוכנת, או הפוגעת או עלולה לפגוע קשות או לתמיד בבריאות הנחבל או בנוחותו, או המגיעה כדי מום קבוע או כדי פגיעת קבוע או פגיעה קשה באחד האיברים, הקרומים או החושים החיצוניים או הפנימיים".

140. נקבע בפסיקה (ע"פ 8870/12 סנד נ' מדינת ישראל (15.1.14)); ע"פ 11015/08 עמירה נ' מדינת ישראל, (4.10.2009); ע"פ 48/12 מדינת ישראל נ' בלקוול, (5.8.2012)), כי אין חובה שהחבלה תהא צמיתה ודי כי עלולה להיגרם חבלה צמיתה, או חבלה שעלולה לפגוע קשות בבריאות הנחבל או בנוחותו.

141. לגבי היסוד הנפשי שבעבירת החבלה בכוונה מחמירה נקבע (ר' לדוגמה ע"פ 5828/14 כילאני נ' מדינת ישראל (4.3.15)); ע"פ 2148/13 פלוני נ' מדינת ישראל 16.12.14 ע"פ 4667/93 מיכאלשווילי נ' מדינת ישראל (9.6.94)) כי כדי שיתקיימו יסודות העבירה, יש להוכיח יסוד נפשי של

"כוונה מיוחדת" לפגיעה באדם ואין די בפזיזות או קלות דעת לאפשרות של פגיעה.

142. עוד נקבע, כי כדי ללמוד אודות אותו יסוד נפשי ניתן לעשות שימוש ב"חזקת הכוונה" לפיה אדם המבצע מעשה עושה זאת תוך מודעות ל - טיב מעשיו במובנם הפיזיים; וכן לתוצאות הטבעיות של מעשיו.

מדובר בחזקה עובדתית המבוססת על ניסיון החיים ולכן ניתנת לסתירה. עוד נקבע (בדומה לכוונה תחילה שבעבירת הרצח), כי הכוונה המיוחדת יכולה להתגבש כהרף עין, כתגובה ספונטנית רגעית ולא דווקא לאחר מחשבה ותכנון מוקדמים.

143. משום הרף הגבוה שהעמיד המחוקק בהקשר לעיל, לא בנקל יורשע אדם בעבירה זו. כך, בע"פ 4597/00 עובדיה נ' מדינת ישראל (26.12.2000), ניגש המערער אל המתלונן, סטר על לחיו והיכה אותו באגרופיו. המתלונן הצליח לקום מכיסאו, הדף את המערער ובשלב זה הוציא המערער אולר מכיסו ודקר את המתלונן מספר דקירות בפלג גופו העליון. למתלונן לא נגרמו חבלות רציניות, אך אחת מהן פגעה באזנו וגרמה לחתך ולדימום. בית המשפט העליון, במסגרת הערעור על ההרשעה ציין כי:

" . . . התעורר ספק בלבנו אם ניתן להסיק מהמעשה ומטיב הסכנה את הכוונה לגרימת חבלה חמורהכנדרש על-פי סעיף 329(1) לחוק. ודאי הוא שהמערער הגיע למשרדו של המערער בכוונה לחבול בו והוא אכן תקף אותו באגרופים ובמהלך האירועים אף שלף אולר ודקר אותו; אלא שסוג הדקירות, עוצמתן, תוצאותיהן והנסיבות הנלוות למעשה הדקירה, מעוררות ספק אם אכן נלוותה למעשה זה הכוונה הדרושה להוכחת העבירה."

144. עוד אפנה לע"פ 7085/07 מדינת ישראל נ' פלוני(5.5.08), שם ניתן דגש לנחישות הנאשם לחבול במתלוננת (פסקאות 33 ו 43 לפסק הדין).

145. וכעת אפנה לניתוח הראיות בנוגע לכל חלק מחלקי האירוע.

פרק שביעי - דיון ומסקנות בהרחבה

החלק הראשון באירוע

146. כאמור לעיל חלק זה של האירוע תועד ברובו במצלמות אבטחה (ת/8; ות/6 מצלמה מס' 2). בפרק הראיות הבאתי תיאור מפורט של עיקרי ההתרחשות כפי שבאים לידי ביטוי בסרטונים.

147. עוד הבאתי את גרסאות הצדדים - הנאשם מחד; פארס מנגד; ויתר המעורבים.

148. ניתן לקבוע באופן חד משמעי שגרסת הנאשם ביחס לחלק הראשון באירוע אינה יכולה לעמוד. הנאשם, כאמור, מסר שלל גרסאות לגבי השאלה מדוע יצא את רכבו כשהוא אוחז בגרזן; ומה היתה כוונתו עת ניגש לרכבו של פארס והניפו לעבר פארס. הנאשם מסר: (1) שפארס סטר לו (טענה שנסתרת מצפיה בסרטון); (2) שפארס איים עליו שייקח את נשקו; (3) שהבין שפארס עשוי לגשת לרכבו ולשוב משם עם סכין.

149. מדובר בגרסאות שיש לשלול מכל וכל בפן העובדתי, ומה שיותר חשוב לענייננו - גם לו היה גרעין של אמת באחת מהן, עדיין לא היתה כל הצדקה לנאשם לפעול בדרך האלימה והבריונית בה נהג, בצאתו עם הגרזן ובניסיונו להכות בפארס באמצעות הגרזן.

150. לא נתתי אמון בגרסאות הנאשם בהקשר זה, שכאמור אף לא תאמו האחת את רעותה. זאת ועוד, במקום נכחו שני חבריו של הנאשם - רוברט וראוי. רוברט עמד מחוץ לרכב הנאשם בעת האירוע ומסר אמנם אודות חילופי דברים קצרים בין הנאשם לפארס, אך לא ידע לתת תיאור מדויק אודות תוכן הדברים, ייתכן משום שלא עמד בצמוד לפארס או לנאשם; והשני הינו ראוי שישב מאחורי הנאשם ויש להניח כי לו היה עד לאימים כפי שתוארם הנאשם, הרי שהאחרון היה מביא אותו

לעדות מטעמו. יוזכר, כי ראוי לא הובא לעדות מטעם מי מהצדדים. התשובה לשאלה "לחובת" איזה צד עומד אי זימון עד היא תלויה הקשר ועשויה להשתנות ממקרה למקרה. בנסיבות העניין ובשים לב לכלל הראיות שהובאו בהקשר לחלק הראשון של האירוע, ברור כי אי הבאת ראוי לעדות עומדת לחובת הנאשם מבחינה ראייתית.

151. נתתי אמון בגרסת פארס כי לא איים על הנאשם. יש להניח כי בין השניים לא הוחלפו דברי חיבה (ואפנה בנדון לעובדות האישום הראשון ולרקע בין השניים), אך כאמור איני יכול לקבוע כי הוא איים על הנאשם. אוסיף שגם שורת ההיגיון והעובדה שפארס היה לבדו, בעוד הנאשם היה עם שני חבריו, מוליכה למסקנה זהה.

152. רוברט, שככלל מסר גרסה סדורה, הגיונית ומהימנה לגבי כלל חלקי האירוע, תיאר את החלק הראשון של האירוע באופן שמשלב היטב עם העולה מסרטון האבטחה. כאמור, רוברט מסר כי תנועות היד של פארס לעבר הנאשם נתפסו (בעיני רוברט ויש להניח גם בעיני הנאשם) כ"לא מכבדות", וכדברי העד "**ככה הוא נותן לו צו, תחזור תחזור, לא סובל אותך, מי אתה בכלל**". משמע, לא המלל של פארס היה מאיים או פוגעני אלא הבנת הנאשם כי פארס העליבו ולכן, הגיב כפי שהגיב.

153. טענתו הנוספת של הנאשם היתה כי גם אם שגה ביציאתו מהרכב כשבידו גרזן, כל שביקש הוא לאיים על פארס והנפת הגרזן בקרבת רכבו של פארס נועדה לצורך זה. הנאשם הוסיף וטען כי גם הנחתת הגרזן לכוונו של פארס היתה לצורך איום וכל מטרתו היתה להכות ברכב או בסמוך לפארס, ולראיה - הגרזן לא פגע בפארס.

154. גם טענה זו אינה יכולה לסייע לו ואני דוחה אותה מכל וכל.

155. ראשית, ראינו כי קשה עד מאוד לסמוך על גרסאותיו הרבות של הנאשם בהקשר לחלק הראשון של האירוע. שנית וחשוב לא פחות, את מטרת הנאשם יש לבחון בעיקר בשים לב למעשיו בפועל. כאמור, הנאשם הניף את הגרזן כלפי מעלה והנחיתו כלפי מטה כאשר פארס נכנס לרכבו. הנחתת הגרזן שבריר שניה מוקדם יותר, ולא מדובר היה בעבירת ניסיון (כפי שייקבע מיד בהמשך), אלא עבירה מושלמת. במילים אחרות, לו רצה הנאשם "רק" לאיים על פארס באמצעות הגרזן, לא היה צורך להנחיתו כלפי מטה, וודאי לא בפתח הצר שנוצר בין דופן הרכב לדלת הנסגרת.

156. לכאורה, מסקנתי לעיל תומכת בגרסת המאשימה ולפיה יש להרשיע את הנאשם בעבירת כוונה, היינו לפי ס' 329 לחוק וכנטען בכתב האישום. זאת ועוד, המאשימה ביססה את טענותיה, כאמור, על חזקת הכוונה ולפיה אדם מתכוון להביא לתוצאות הטבעיות של מעשיו.

157. ואולם, טענת המאשימה כי יש לעשות שימוש בחזקת הכוונה אינה יכולה לסייע לה במקרה הקונקרטי שלפנינו, מהסיבה שהנאשם הצליח לסתור אותה.

158. הגעתי למסקנה זו על בסיס הצטברות הנימוקים שלהלן:

159. ראשית, הנאשם ביצע תנועה משמעותית אחת כלפי פארס עם הגרזן. לא ניתן לטעמי לקבוע, ברמת וודאות של מעבר לספק סביר, שהיא כוונה בהכרח כנגד ראשו של פארס או איבר חיוני אחר בגופו. אכן, לא מן הנמנע כי אלמלא תושייתו וזריזותו של פארס, הוא היה נפגע בראשו, אך מאידך לא מן הנמנע, כאמור, שהנאשם ניסה לפגוע סמוך לפארס או "רק" באחת מזרועותיו.

160. שנית, לאחר אותה תנועה כלפי מטה, הנאשם המשיך וביצע תנועות איום "בלבד" עם הגרזן אך לא היכה ברכב או בפארס. אכן, ניתן לטעון כי פארס לא הקל על הנאשם שכן ניסה לסגור את הדלת באותו שלב, אך עולה בבירור כי לו היה הנאשם באמת נחוש לפתוח את דלת הנהג ולהכות

בפארס, היה מצליח בכך;

161. שלישית, ניתן להבחין (ר' לדוגמה 22:50:24) כי לכל אורך האירוע הנאשם החזיק בגרזן כאשר צדו הקהה מופנה כלפי מטה בעוד הצד עמו מכים/ חותכים, מופנה כלפי מעלה. במלים אחרות, כאשר הניף הנאשם את הגרזן והורידו כלפי מטה, החלק הקהה היה זה שהופנה כלפי האובייקט.

162. גם המשכו של האירוע מחזק (והדברים לטעמי תקפים גם לאחור בציר הזמן) את המסקנה לעיל כי הנאשם נעדר את ה"נחישות" והכוונה לחבול. בפרק הצגת הראיות הפניתי לכך כי לנאשם היו לא מעט הזדמנויות בהן היה מסוגל לחבול בפארס באמצעות הגרזן, אך לא עשה כן. עוד הפניתי לכך כי ההתרשמות היא כי הנאשם ניסה לתקוף את פארס רק כאשר אחרים החזיקו בו וכינתי את התנהלותו כ"תחזיקו אותי, אני עצבני". התנהלות זו של הנאשם, הגם שהיתה אלימה ופסולה מכל וכל, משליכה לאחור גם לגבי הנחתת הגרזן בהקשר לעבירה שיש להרשיע בה את הנאשם.

163. בפסיקה מצויות דוגמאות לא מעטות לאופן שבו ניתן "ללמוד לאחור" אודות הלך נפשו של נאשם במצב נתון, ממעשיו לאחר או בהמשך האירוע.

כך, ברע"פ 1201/12 קטיעי נ' מדינת ישראל (9.1.14), צוין כי:

"ייתכנו מקרים בהם ניתן ללמוד על כוונת המבצע מתוך התנהגות הנאשם ובמקרים אחרים היסוד הנפשי יעלה ממכלול נסיבות האירוע - מעשה הנאשם והתנהגותו לפני, במהלך ולאחר המעשה";

ובע"פ 3510/16 אבו דקה נ' מדינת ישראל (17.7.19), צוין כי:

"אדישותו של המערער נלמדת ביתר שאת מפועלו לאחר הדקירה: המערער הפקיר את המנוח בכניסה לבית מבלי להזעיק עזרה ונסע יחד עם האחרים לאכול במסעדה. אשר על כן, בדין קבע בית משפט קמא כי המערער פעל באדישות לתוצאה הקטלנית".

164. המאשימה הפנתה לחבלה שנגרמה לפארס בידו הימנית ולכך כי מתיאורו עולה, על פני הדברים, כי היא נגרמה במהלך הנחתת הגרזן שתוארה לעיל, כאשר ידו הימנית אחזה בדלת הרכב.

ייתכן ותיאור זה התרחש כפי שהוא תיאר אותו; אך לטעמי אין די בתיאור זה כדי להביא להרשעת הנאשם בנדון.

אבהיר מסקנתי.

165. פארס תיאר (עמ' 80) כי בעת שנכנס לרכב וניסה להימלט מהנאשם שהחזיק את הגרזן בידו, הוא סגר את דלת הנהג עם יד ימין שלו ובמקביל הנאשם הנחית את הגרזן ופגע בכף ידו. המאשימה טענה (ס' 5 לחלק העובדות) כי מדובר בחבלה חמורה.

166. ואולם, עיון בת/62 (סיכום ביקור בחדר מיון מיום 3.11.18, שעה 00:53, כשעתיים לאחר האירוע), מעלה כי הממצא הרפואי היה חתך באורך של כ 4 ס"מ, ללא דימום פעיל, ללא הגבלה בתנועות וללא עדות לנזק. המאשימה לא הבהירה מדוע, ולו לשיטתה, חתך זה - מבלי להקל ראש בכאבים שיש להניח שנגרמו לפארס - הינו "חבלה חמורה", כהגדרת מונח משפטי זה בחוק וכמבואר לעיל.

167. זאת ועוד, האופן שבו תואר החתך במסמך הרפואי לעיל, אינו תואם - ברמה של מעבר לכל ספק סביר - את תיאור ההתרשמות על ידי פארס. האחרון, כאמור, מסר שהחתך נגרם כתוצאה מהנחתת הגרזן על כף ידו. ניתן להניח כי לו פגעה ידית העץ (ר' תצלום הגרזן ת/20) בכף ידו, ודאי בעוצמה שתוארה לעיל, היה ניתן להבחין בסימנים ייחודיים (שטף דם מאורך, שוליים התואמים את צורת ורוחב המקל); והדברים נכונים בבחינת קל וחומר גם לגבי האפשרות שהחלק שפגע בכף היד החלק הקהה והמתכתי של ראש הגרזן. משסימנים אלה לא תועדו ולא הובאה כל חוות דעת

בנדון, הדבר פועל לחובת המאשימה.

168. כמו כן, הגם שנתתי אמון בלזו גרסתו של פארס לגבי ההתרחשות הרלוונטית אליו, לא ניתן להתעלם מכך שתיאורו היה, מטבע הדברים, סובייקטיבי ולא תאם לחלוטין את ההתרחשות בפועל. אפנה לכך כי על פי תיאורו של פארס, רוברט ביקש לסייע לנאשם לתקוף אותו (את פארס), בעוד שהמציאות היתה כאמור שונה. כמו כן פארס מסר בחקירתו הנגדית (עמ' 88), כי הרגיש במכה רק בהמשך האירוע.

לא מן הנמנע שפארס קשר בין הפצע בידו (שיש להניח כי נוצר במהלך האירוע הכולל) לבין הנחתת הגרזן לעברו, בעוד שנגרם רק לאחר צאתו. אפנה בהקשר האחרון כי לאחר צאתו מהרכב (גם) פארס ניסה "לצמצם מרחק" כלפי הנאשם, ולא מעט אנשים אחזו בו.

כמו כן, פארס היה זה שבסוף חלק זה של האירוע נאבק בנאשם והוציא מידו, בכוח, את הגרזן. לכן, קיימת אפשרות ולפיה הפצע לעיל נגרם במהלך האירוע בכללותו, אך לא כמתואר על ידי המאשימה.

169. מטעמים דומים לאלה שפורטו לעיל, לא מצאתי להרשיע את הנאשם בניסיון חבלה בכוונה מחמירה, ביחס לשני אחיו של פארס - דומיאן וסג'עאן. המאשימה טענה כי הנאשם הניף לעברם את הגרזן וניסה - בכוונה להטיל בהם מום או לגרום להם חבלה חמורה - לפגוע בהם בגרזן, ואך בנס לא הצליח בכך. מדובר, יובהר, בשלב בו החל קהל רב יחסית להתאסף במקום, פארס מחוץ לרכבו, חלק אוחזים בפארס, חלק אוחזים בנאשם, ומעת לעת כל אחד מהם "משתחרר" וכיוב'.

עולה, ולו ברמה של ספק סביר, כי הנאשם לא התכוון לפגוע במי מהאחים. אין חולק כי שני האחים הגיעו לטווח אפס מהנאשם, שניהם תיארו כי הנאשם פגע בהם עם הגרזן אך יש להניח כי לו היה עושה כן, היו נחבלים באופן ממשי ולא כפי תיאוריהם (שריטות שטחיות, מה גם שהמאשימה ייחסה לנאשם ניסיון בלבד בהקשר אליהם).

שני האחים, מבלי להטיל ספק ברצונם למסור גרסת אמת, אך משום הסיטואציה המלחיצה שבה היו, מסרו תיאור שלא תאם לחלוטין את המציאות בפועל - דומיאן מסר, כאחיו פארס, שרוברט וראוי ניסו לעזור לנאשם ואף תפסו את פארס - תיאור שייתכן ועובדתית היה נכון אך זאת לצורך "הפרדה". בכל מקרה, הפרשנות שלווה לתיאור לא היתה נכונה; וסג'עאן מסר כי הנאשם אחז בפארס, תיאור שגם אחיו לא מסר ולא ניתן להבחין בו בסרטון.

יחד עם זאת, נוכח התנהלותו האלימה הכוללת של הנאשם, הגם שלא חבל באיש, יש להרשיעו בעבירת תגרה.

170. ב"כ הנאשם טען בהקשר לתגרה שתוארה לעיל, כי אי העמדת יתר המעורבים לדין צריכה להביא לזיכוי הנאשם מטעמי צדק. מבלי להיכנס לעובי הקורה בהקשר זה אעיר, בקיצור נמרץ, כי אין מקום לקבלת הטענה. מידת האשמה של הנאשם באירוע גדולה לאין שיעור מחלקם של יתר המעורבים. יוזכר, שעצם ההחלטה להגיש כנגד פלוני כתב אישום ולא להגיש כנגד אחר, אינה מוליכה בהכרח למסקנה כי עומדת לפלוני טענת הגנה מן הצדק. במקרה דנן לא הוכח, רחוק מכך, מניע לא ענייני או פסול בהחלטה. אכן, במקרים חריגים בחינת הטענה יכולה להיות "תוצאתית" בלבד, אך אין להחיל בחינה זו בענייננו וממכלול הנתונים קשה לומר שהיתה פגיעה "בתחושת הצדק וההגינות של בית המשפט" (ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ, פ"ד נט(6) 814, 776; ולהרחבה בנוגע לאכיפה בררנית ר' האמור בע"פ 3806/16 בלטי נ' מדינת ישראל (23.5.19)).

החלק השני באירוע

171. כפי שפורט בהרחבה לעיל, החלק השני האירוע החל בתום החלק הראשון. בסוף החלק הראשון הנאשם הוכה על ידי מספר אנשים שזהותם לא התבררה; לאחר מכן, ניגש הנאשם לרכבו, נטל את הנשק, דרך אותו, והחל להימלט מהמקום.
172. אני נותן אמון מלא בדברי הנאשם כי מטרתו האחת והיחידה היתה להימלט ולהתרחק מהזירה הראשונה. הנאשם מסר, כי לא יכול היה לנסוע ברכבו (מדובר ברחובות צרים וחד סטריים, והאנשים הרבים שהיו שם לא אפשרו זאת), ולכן נטל את נשקו, דרך אותו והחל בהימלטות. גם רוברט מסר אודות רצונו של הנאשם להימלט מהמקום.
173. הנאשם הסביר את דריכת הנשק בכך שחשש לנשקו וכן לחייו אותה עת, לאחר שהוכה. לא היה לטעמי הצדק לדריכת הנשק, אך נתון זה אינו צריך להשפיע על המשך בחינת השתלשלות האירוע.
174. בטרם אמשיך, אעיר שלטעמי ניסוחו של סעיף 9 לחלק העובדות לא היה במקומו. צוין כי **"בהמשך למתואר לעיל, ניגש הנאשם לרכב, הוציא מתוכו של הנשק, דרך אותו והחל לרוץ לכיוון ביתו של פארס"**. מהניסוח עלה כאילו הנאשם ביקש להמשיך ולפגוע בפארס, הגם שלא יוחסה לו כל עבירה בנדון. הנאשם אכן ניגש לרכבו, נטל את נשקו ודרך אותו. זאת ועוד, מבחינה עובדתית גרידא, צודקת המאשימה בצינה כי הנאשם נמלט "לכיוון ביתו של פארס". ואולם - וכאן החשיבות - לא הובאה ראיה של ממש שכוונת הנאשם היתה להמשיך ולנקוט באלימות כלשהי כלפי פארס. הנאשם אמנם פנה, מבחינת מיקומו בזירה, "לכיוון ביתו של פארס" (ר' התצ"א נ/1 וכן הסברו של הנאשם בעמ' 143-144 לפרוטוקול), אך מה שלא צוין בכתב האישום הוא כי ניצבו בפניו שתי אפשרויות בלבד - צפונה ("לכיוון ביתו של פארס"), אך באותו כיוון מצויה גם הכניסה לביתו של פארס אך גם הכניסה לבתיהם של אחרים (..), או דרומה. הנאשם אכן פנה צפונה אך לא משום שזה היה כיוון ביתו של פארס, אלא משום שהיה צריך להחליט, כאמור, להיכן לפנות וניצבו בפניו שתי אפשרויות בלבד. זאת ועוד, הנאשם הוסיף וטען (ר' לדוגמה חקירתו הנגדית עמ' 143-144) - והמאשימה לא סתרה טענתו זו למרות שניתן היה לעשות זאת בקלות - כי זירת החלק השני של האירוע (מיקום פגישתו עם ראיך) היתה לאחר שכבר חלף את הכניסה לביתו של פארס. משמע, אם היה מעוניין להגיע לתוך ביתו של פארס, היה עושה זאת סמוך לאחר שהחל בריצתו ולא ממשיך ועובר את הכניסה לבית פארס.
175. נמשיך בתיאור וניתוח האירוע.
176. סמוך לאחר שהחל להימלט, ליד הכנסייה, נתקל הנאשם בראיך. נציג בשנית את הנתונים הרלוונטיים לענייננו:
- מחד, ניצב לו הנאשם. חייל בן 20 ששירת אותה עת כחייל קרבי בחטיבת גולני. הנאשם, כאמור, נהג באופן פסול, אליו ובריוני בחלק הראשון של האירוע כנגד פארס; אך יחד עם זאת, הוא לא עשה באותו חלק של האירוע שימוש ברובה והוא נטל אותו רק בסיומו של האירוע, לאחר שהוכה, עת נמלט רגלית. עשרות מטרים לאחר שהחל בהימלטות, הוא פגש את לא אחר מאשר ראיך, בן 57. בין השניים קיים (באשמת הנאשם, יובהר) סכסוך והנאשם היה רשאי לסבור כי ראיך אינו מ"אוהדיו". צינתי לעיל ואדגיש זאת גם כעת - אין לי ספק שכוונותיו של ראיך לא היו להרע לנאשם.
- ראיך, מבחינתו, קיבל דווח שהנאשם "השתולל" עם גרזן ותקף את פארס. ראיך הגיע ברכב לאזור הכנסייה (סמוך לזירה הראשונה), ירד מרכבו, והתקדם רגלית לעבר זירת האירוע. מדובר בסמטה צרה. והנה, הוא מבחין בנאשם נושא בנשק ונע לעברו. מעדותו של ראיך עלה שהבחין בנאשם רץ בסמטה לעברו כשהוא נושא את נשקו האישי. ראיך היה מודע לכך כי הנאשם משרת בשירות קרבי והנשק אותו

הוא נושא מוחזק על ידו כדין. ראיך גם היה מודע לכך, כי עד אותו שלב הנאשם לא עשה שימוש בנשק. ראיך מסר כי ביקש לקחת את נשקו של הנאשם כדי "לנטרל" אפשרות להמשך סכנה מהנאשם. יחד עם זאת, ראיך לא מסר כי סבר שהנאשם רודף או מחפש מישהו קונקרטי, או כי האירוע עם פארס עדיין ממשיך.

177. ניתן להבין את ראיך, אך מה שחשוב לענייננו הוא מה היה הלך נפשו של הנאשם.

178. בהקשר האחרון הפנתה המאשימה לגרסת ראיך שמסר כי הנאשם מייד איים עליו ואמר לו "זוז או שאני יורה בך" (ר' לדוגמה עמ' 16, שורה 11); בעוד שעל פי גרסת הנאשם - שהמאשימה ביקשה לדחות - הנאשם הבחין בראיך נע לעברו, אמר לו "אל תתקרב" ואז ראיך תפס בנשקו והחל המאבק בין השניים שהוליך לירי לעבר הארץ.

זאת ועוד, במסגרת סיכומיה טענה המאשימה כי הנאשם היה אמור לומר לראיך משפט בסגנון "זוז, אני רוצה לברוח", שכן אז, כך לשיטתה, ראיך היה מפנה את הדרך לנאשם כדי שימשיך וירוץ עם נשקו. 179. סבורני שההתפלפלות על האופן המדויק שבו נאמרו הדברים מצד הנאשם כלפי ראיך מחטיאה את המהות.

עולה באופן ברור וחד משמעי - לא (רק) מעדותו של הנאשם אלא גם מעדותו של ראיך עצמו, כי מיד לאחר שראיך הבחין בנאשם נע בסמטה הצרה לכוונו (כאמור, זה היה כיוון ריצת הנאשם עוד טרם ידע שיתקל בראיך) הוא החליט - על אתר - לקחת את הנשק מידי הנאשם וזאת מהטעמים שצוינו לעיל. לא משפט זה או אחר שאמר הנאשם לראיך גרמו לאחרון לאחוז בנשקו של הנאשם, אלא כלל הנתונים שצוינו לעיל (הדיווחים שקיבל עוד כשהיה באירוע הבחירות).

זאת ועוד, נפנה לניסוחו של ס' 10 לחלק העובדות בכתב האישום, שם צוין כי: "ר' (ראיך) הבחין בנאשם רץ כאשר הוא אחוז בנשק וידו על ההדק. ראיך ניגש לנאשם, נעמד מולו ושאל אותו מה הוא עושה. בתגובה ענה לו הנאשם שיזוז. ראיך המשיך ושאל את הנאשם מה הוא מתכוון לעשות ובתגובה, איים הנאשם על ראיך בפגיעה שלא כדין בחייו באומרו: 'זוז או שאני יורה בך'".

משמע, גם לשיטת המאשימה הנאשם ביקש ראשית את ראיך לזוז (ללא איום); ורק לאחר מכן איים עליו. 180. המאשימה הוסיפה וטענה במסגרת סיכומיה, כי גם האופן שבו החזיק הנאשם בנשק - תלוי על צווארו כשהוא אחוז בו בשתי ידיו - הדליק אצל ראיך "נורה אדומה" שהובילה אותו לאחוז בנשקו של הנאשם ולנסות להוציאו מרשותו. גם טענה זו יש לדחות. ראשית, ראיך לא הסביר את מהלכו דווקא באופן שבו החזיק הנאשם את נשקו; ושנית ויותר חשוב, לא ברור כיצד היה אמור הנאשם לרוץ עם נשקו האישי, אלא באופן שתואר לעיל.

181. בכל מקרה, מכיוון שדנים אנו בנאשם ולא בראיך, ניתן לטעמי לקבוע כי סירובו למסור את הנשק לראיך היה לגיטימי. מדובר בחייל קרבי בחטיבת גולני; הנאשם נשא עמו את נשקו האישי; אין צורך להרחיב אודות הטמעת חשיבות השמירה על הנשק האישי אצל חיילי צה"ל, וודאי אצל חיילים בשירות קרבי; הציפייה כי הנאשם ימסור את נשקו האישי לראיך אינה ריאלית ואף היתה אסורה עליו בהתאם לדין הצבאי שחל עליו (משום שהגעתי למסקנה כי עומד לנאשם סייג הצורך לא אדון - בהקשר לחובות הנאשם כחייל לשמור על נשקו - בסייג הצידוק); הנאשם היה במגמת הימלטות מאירוע אלים, שאכן הוא האחראי היחיד לו, אך אירוע זה היה במועד הרלוונטי "מאחוריו" (תרתו משמע), מה גם שבאותו אירוע הוא כלל לא עשה שימוש בנשק שראיך ביקש לקחת ממנו בכוח.

182. המאשימה הפנתה לכך כי הנאשם, שכה סירב "להיפרד" מנשקו באירוע עם ראיך, הותיר את אותו נשק זמן קצר לפני כן ברכבו כאשר יצא עם הגרזן לעבר פארס. ואכן, הנאשם נהג באופן

פסול לחלוטין באותו חלק של האירוע - בראש ובראשונה בהתנהגותו האלימה ופורצת הגבולות כשתקף את פארס ובכך שהשאיר את הנשק ברכב (הגם שאיש לא הבחין בו ולא לקח אותו). יחד עם זאת, איני סבור שניתן מנתונים אלה להגיע למסקנה כי היה עליו למסור את הנשק לראיק בחלק השני של האירוע.

183. נשוב לאירוע עם ראיק - מתיאור כלל המעורבים (הנאשם, ראיק ובשלביו הסופיים של האירוע - גם רוברט), עולה באופן ברור כי ראיק הניח את שתי ידיו על נשקו של הנאשם וניסה לקחתו; הנאשם ניסה לחלץ ממנו את הנשק; לאחר מכן נקט באלימות כלפי ראיק (מכת אגרופ); בין השניים החל מאבק אלים; ורק בשלב האחרון הנאשם ירה לעבר הרצפה.

184. כאמור, הגעתי למסקנה כי אין להרשיע את הנאשם בגין מעשיו בחלק זה של האירוע והנורמה שחלה בנדון הינה סייג ה'צורך' הקבוע בס' 34יא' לחוק. סייג זה קרוב מבחינה מהותית ומבחינת תנאיו לסייג ה'הגנה עצמית' הקבוע בס' 34' לחוק. קיימת חפיפה בחלק מהתנאים; שני הסייגים מתירים לעושה (וליתר דיוק, אינם קובעים אשם פלילי) לעשות מעשה שאלמלא הסייגים היה אסור כדי להגן על רכוש העושה (בהקשר לתיקנו); אך בעוד שההגנה העצמית נוגעת לסיטואציה בה המעשה נעשה כדי להדוף 'תקיפה שלא כדין', חל סייג הצורך על 'מצב דברים נתון'.

185. לכאורה, ניתן לטעון כי הסייג הרלוונטי הינו סייג ההגנה העצמית, אך מהטעמים שלהלן הגעתי למסקנה, כאמור, שהסייג הרלוונטי הינו סייג הצורך -

ראשית, קבעתי לעיל שמעשיו של ראיק לא כוונו ממניע שאינו כדין. לכן, על פני הדברים, סייג ה'הגנה עצמית' אינו רלוונטי שכן אחד מתנאיו - כאמור לעיל - הוא שההגנה הינה מפני 'תקיפה שלא כדין' (הגם שהגדרת התקיפה לעניין סייג ההגנה העצמית אינה בהכרח חופפת למובנה הפלילי הרגיל).

שנית, האירוע בכללותו הינו של היקלעות הנאשם לסיטואציה בה פגש את ראיק; וזאת להבדיל מסיטואציה של 'תוקף-מותקף' הרלוונטית לסייג ההגנה העצמית.

שלישית, אפנה לכך כי העמדה המקובלת היא שסייג ההגנה העצמית הוא בעל אופי של 'הצדק' (ולכן מותרת הפגיעה בתוקף ה'לא צודק') והוא מקנה למעשה אופי 'נכון וראוי' כל עוד אינו חורג מן הסביר; בניגוד לסייג ה'צורך' שיש המפרשים אותו (גם) כנושא מאפיינים של 'פטור'. משכך, מי שחוסה תחת סייג הצורך - בחלק מהמקרים - אין להענישו, הגם שמעשהו אינו מוצדק (ולהרחבה בנדון ר' ספרם של יורם רבין ויניב ואקי דיני עונשין, כרך ב', פרקים 24 ו 25; להלן: רבין וואקי).

186. סייג הצורך, הקבוע בס' 34 יא', לחוק קובע כך -

"לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה שהיה דרוש באופן מיידי להצלת חייו, חירותו, גופו או רכושו, שלו או של זולתו, מסכנה מוחשית של פגיעה חמורה הנובעת ממצב דברים נתון בשעת המעשה, ולא היתה לו דרך אחרת אלא לעשותו"

את סייג הצורך יש לקרא עם שני סעיפי חוק נוספים:

הראשון, ס' 34 יד' (כניסה למצב בהתנהגות פסולה) הקובע כי:

"(א) הוראות סעיפים 34ז, 34יא ו-34יב לא יחולו אם העושה היה מודע או אם אדם מן הישוב במקומו יכול היה, בנסיבות הענין, להיות מודע, לפני היווצרות המצב שבו עשה את מעשהו, כי הוא עלול לעשותו במצב זה, ואם העמיד את עצמו בהתנהגות נשלטת ופסולה באותו מצב; ובלבד שענינו של המעשה שנעשה במצבים האמורים בסעיף 34יא או בסעיף 34יב, לא היה הצלת אינטרס הזולת

(ב) .."

והשני, ס' 34טז' (חריגה מן הסביר) הקובע כי:

"הוראות סעיפים 34, 34יא ו-34יב לא יחולו כאשר המעשה לא היה סביר בנסיבות הענין לשם מניעת הפגיעה".

בנוסף, אפנה לסעיף 34 ה' (נטל ההוכחה) וסעיף 34 כב' (נפקות של ספק) הקובעים כי על הנאשם לעורר ספק סביר בדבר התקיימות הסייג והמאשימה נושאת בנטל השכנוע להסיר את הספק ככל שזה הוקם.

187. מכיוון שבפסקאות לעיל ניתחתי באריכות את מעשי הנאשם במפגש עם ראיך וכן את הסיטואציה בכללותה, לא אחזור על הדברים ורק אציין, בקצרה, כי לטעמי הנאשם פעל באופן סביר בשים לב לנתונים אליהם נקלע.

ראיך אמנם היה אדם אותו הכיר הנאשם, אך לא כידיד או מכר שניתן לסמוך עליו, נהפוך הוא. ראיך תפס מיד בתחילת ה"מפגש" את נשקו של הנאשם וניסה לחלצו בכוח. כאמור בהרחבה לעיל, הנאשם ביקש את ראיך לסור מדרכו; ניסה תחילה לשחרר את הנשק מידי של ראיך, ולאחר מכן הפעיל אלימות כלפי ראיך בעזרת ידיו ורק בסופו של האירוע ירה לעבר הקרקע, מה שאכן הביא לידי כך שראיך עזב את הנשק.

משכך, סבורני שהתקיימו תנאי הסייג (תנאי המיידיות; הסכנה שנשקפה לנשק; נחיצות מעשיו של הנאשם - במובן היעדר חלופה אחרת ובמובן אי חריגה מהסביר), ואין צורך לשוב ולהידרש אליהם.

188. השאלה העיקרית הדורשת דיון בעניינינו הינה האם לא חל ה'סייג לסייג' של 'כניסה למצב בהתנהגות פסולה', הקובע בס' 34 יד' לעיל - היינו כי הנאשם (או אדם סביר במצבו) יכול היה, בנסיבות העניין, להיות מודע, לפני היווצרות הסיטואציה (עם פארס ? עם ראיך?) כי הוא עלול להיקלע לאותה סיטואציה (עם ראיך).

189. מדובר בסוגיה שלה פנים רבים.

מחד, ניתן לטעון כי הנאשם הביא על עצמו את הסיטואציה והכוונה למעשיו האלימים כלפי פארס בחלק הראשון של האירוע. משמע, אלמלא פעל באלימות כלפי פארס, לא היה צריך להימלט מהזירה הראשונה של האירוע, ומאליו יוצא שלא היה נקלע לסיטואציה בחלק השני של האירוע עם ראיך - בבחינת סוף מעשה במחשבה תחילה, או - מי שתוקף אדם אחר עם גרזן במערכה הראשונה, צריך להניח שינסו לחלץ ממנו בכוח את נשקו האישי במערכה השניה. ברור, כי מבחינת סיבתיות עובדתית של האירוע, מדובר בטענה שיש בה ממש וייתכן שגם מבחינות נוספות יש הצדקה לניתוח זה של הדברים.

מנגד, כפי שגם בכללי סיבתיות לא מספיקה הסיבתיות העובדתית ויש צורך בקשר סיבתי משפטי, כך גם בעניינינו. השאלה הנשאלת היא - האם חרף הפסול הברור במעשי הנאשם בחלק הראשון של האירוע, מדובר באירוע תחום ומוגדר שהסתיים לאחר שהוא עצמו הוכה ולאחר שנטל את נשקו האישי מרכבו (ויוזכר, מדובר בנשק שהנאשם לא עשה בו כל שימוש במהלך החלק הראשון של האירוע) והחל להימלט; או שמא, ה"אשם" דבק בו לכל אורך האירוע וכל מצב אליו ייקלע גם בהמשך, יהיה ב"אשמתו" משום התנהגותו הפסולה הבראשיתית.

190. בהקשר האחרון סבורני שאין כהימלטות הנאשם מהזירה הראשונה כדי לסיים את האירוע מבחינתו ולהעיד כי הוא ביקש, תרתי משמע, להתנתק מהאירוע. לכל הפחות יש ליהנות את הנאשם מהספק הסביר בנדון ולאמץ בנדון את האפשרות השניה לעיל.

191. מרבית הפסיקה המתייחסת לכניסה למצב בהתנהגות פסולה נוגעת לסייג ההגנה העצמית ולמרות ההבדלים המסוימים בין שני הסייגים, אין חולק כי ניתן להיעזר בפסיקה זו.

הסיטואציה ה"קלאסית" במקרים בהם עולה סוגיה זו של כניסה למצב בהתנהגות פסולה הינה כדלהלן: בין הנאשם לקורבן מתפתח עימות; העימות נרגע (לכאורה); מתרחש מפגש נוסף, יזום בד"כ ("בוא נדבר..") שאליו מגיע הנאשם מצויד בכלי נשק (למקרה ש...); העימות מתחדש והנאשם - לאחר שהותקף על ידי הקורבן - מתגונן מפני התקיפה ועושה שימוש בכלי הנשק אותו הביא וטוען להגנה עצמית. אפנה בנדון, לדוגמה, למקרים שהובאו בע"פ 410/71 הורוביץ נ' מדינת ישראל (פ"ד כו' (1) 624 (להלן: עניין הורוביץ); ע"פ 61/83 שוקרון נ' מדינת ישראל, פ"ד לח' (2) 617; וכן רבין וואקי עמ' 813-823.

נקבע, ביחס למקרים כגון אלה, שטענת ההתגוננות צריכה לידון בשים לב גם לאירוע המקדים ולצפייתו של הנאשם כי האירוע 'יוצת' בשנית. במילים אחרות, אין מקום לפטור נאשם שהכניס עצמו ביוזעין למצב בעייתי במהלכו הוא הותקף ונאלץ לפעול אף הוא באלימות כנגד תוקפו.

192. יחד עם זאת, נקבע בפסיקה כי לכלל לעיל שני חריגים - הראשון הינו חריג ההפתעה (או - החריגה מ'כללי המשחק'); והשני הוא חריג הנסיגה, או פעולה אחרת המצביעה על רצון להפסיק את המריבה. שני החריגים נזכרו בעניין הורוביץ לעיל וכך צוין שם בהקשר זה:

"...בדו-קרב או בתיגרה שבהם שומרים היריבים על "כללי המשחק" המקובלים והמוסכמים ביניהם. במפורש או במשתמע. אם אחד היריבים חורג ממסגרת הכללים הללו, למשל אם תוך כדי דו-קרב שהצדדים קבעו לו מראש מסגרת של התגוששות או של קרב אגרופים ללא נשק, שולף אחד היריבים לפתע נשק קטלני ותוקף בו את יריבו והלה מתגונן אחרי מפנה גמור כזה כדי להדוף התקפה קטלנית, כי אז שוב תעמוד לו טענת ההתגוננות לפי סעיף 18. וכן כאשר ראובן, אחד הנצים, מפגין ברורות, על-ידי נסיגה או בדרך אחרת שברצונו להפסיק את ההתמודדות, והשני, שמעון, ממשיך לתקוף אותו למרות זאת, באופן שראובן נאלץ להתגונן, שוב תעמוד לראובן טענת ההתגוננות אם לא עבר על מידת הכוח הדרושה." (ההדגשות, כאמור לעיל, לא במקור - י.ל.)

193. כפי שצוין בספרם של רבין וואקי, קיימות דעות ועמדות שונות בנוגע לסוגיה לעיל על נגזרותיה השונות (שם, עמ' 814-821), ודומה כי דווקא ריבוי הדעות מדגיש כי אין לבחון את המקרה שבפנינו על פי תבניות, אלא על פי נסיבותיו הקונקרטיות והייחודיות.

194. לטעמי, הימלטות הנאשם מהזירה בה התרחש החלק הראשון של האירוע לאחר שהוכה, כשהוא נושא עמו נשק בו החזיק כדין כחייל ביחידה קרבית, וכשמדובר בנשק בו לא עשה שימוש כלשהו באירוע המקדים, מביאה לידי מסקנה כי לא הוא ולא אדם סביר במצבו יכולים היו לצפות כי מאן דהוא ינסה ליטול את הנשק בכוח ממנו, כשהוא כבר בנתיב ההימלטות. כפי שתואר לעיל, יתר רכיבי הסייג התקיימו במלואם, ולכן כאמור סבורני שלכל הפחות הוקם ספק בנוגע לתחולת הסייג בענייננו.

195. את סיומו של חלק זה של האירוע תיאר רוברט, שבגרסתו כאמור נתתי אמון. הלה מסר כי לאחר שנורתה יריה, הנשק נפל על הארץ והמחסנית נפלה סמוך לנשק. רוברט המשיך ותיאר כי נטל את הנשק ואת המחסנית; החל לרוץ עם הנאשם באחת הסמטאות כשבשלב זה דרש ממנו הנאשם שימסור לרשותו את הנשק. רוברט מסר לנאשם את הנשק אך סירב למסור לנאשם את המחסנית מחשש לתוצאות הדבר (עמ' 87-88). נתתי דעתי לכך שרוברט מסר כי מדובר היה בפליטה לא מכוונת של קליע, אך יוער כי גם ראיך בגרסתו הראשונית לשוטר שהגיע לזירה מסר כך (ר' דוח הפעולה ת/49 שנרשם על ידי השוטר יובל ברנר והוגש בהסכמה). זאת ועוד, ברור שסברתם של

ראיק ורוברט, באם מדובר בפליטה או ירי מכוון, הינה התרשמות "מבחוץ", אין חולק כי האצבע על ההדק היתה של הנאשם, ולכן הדבר אינו מפחית מממצאי המהימנות החיוביים שלי מרוברט.
196. יוצא, כי בסיומו של החלק השני באירוע הנאשם קיבל לרשותו את הנשק; הנשק היה טעון כשכדור אחד בבית הבליעה, והמחסנית בידיו של רוברט.

החלק השלישי באירוע

197. כאמור בפרק סקירת הראיות, המאשימה הביאה עדים לא מעטים שתיארו את החלק השלישי באירוע. ציינתי, כי העדים תיארו את האירוע באופן שונה זה מזה ויש להניח כי לא רק מגבלות הזיכרון ונקודות ההסתכלות השונות (בשטח ובתודעה) הביאו לשתי העמדות שתוארו לעיל: מחד, אלה שתיארו כי הנאשם הרים את נשקו מעל ראש אמו (שנאבקה עמו אותו שלב) וירה באופן מכוון שני קליעים לעבר אמיר; ומנגד, אלה שתיארו מאבק של הנאשם עם אמו על הנשק, ללא הרמתו מעל ראש אמו, וירי (מכוון או פליטה) של קליע אחד בלבד, שלא היה מכוון, ושפגע באמיר.
198. ייתכן (וניתן בלבד) שה'פער' לעיל בין העמדות יכול היה להימנע לו המאשימה היתה פועלת באופן מיטבי יותר לבחינת האפשרות שמא האירוע תועד במצלמת אבטחה. הסתבר, כי זירת האירוע תועדה (הגם שלא באיכות טכנית גבוהה) במצלמת אבטחה של תושב היישוב בשם סארי עאסי. ואולם, באורח "פלאי" הקטע הרלוונטי בו ייתכן והיה ניתן להבחין בירי עצמו, אינו נמצא.

199. מדובר ברצף סרטונים (שסומנו כת/7) כשמשכו של כל סרטון הינו כ 20 שניות. כך, ניתן להבחין בסרטון המתחיל בשעה 22:51:41 ומסתיים ב 22:52:01 (זמן אמת=זמן מסך) בנאשם עם אמו וככל הנראה גם חברו רוברט כשהם מנסים להרגיעו, וזאת לפני הירי שיתואר להלן; הסרטון הבא המצוי בדיסק מתחיל בשעה 22:52:15 ומסתיים ב 22:52:40 ועולה בבירור כי הוא מתעד את השניות מיד לאחר שאמיר נורה ברגלו - הלה נראה יושב פצוע על הכביש. בשלב זה אף רואים את הנאשם, את אמו ואחרים מנסים לקחת ממנו את הנשק בעודם הולכים במורד הכביש עד שיצאו מטווח המצלמה.

200. אעיר, כי לא נערך שחזור עם מי מהעדים או עם הנאשם ולכן לא ניתן לדעת בוודאות היכן בדיוק בוצע הירי. לא מן הנמנע כי הירי התרחש בסמטה הנמצאת בניצב לשדה הראיה (מעבר לפינה) באופן שגם אם היה נמצא הסרטון, הירי עצמו לא היה "מכוסה" על ידי המצלמה. זאת כנראה לא נדע לעולם.

201. נשאלת השאלה היכן הקובץ עם השניות הרלוונטיות, קרי בין 22:52:02 ל 22:52:14.

202. בהקשר זה הביאה המאשימה הסבר חלקי ביותר ובלתי מספק בעליל - עלה, כי סמוך לאחר הירי איתר השוטר רס"ר יובל ברנר שתי מצלמות רלוונטיות: הראשונה, בביתו של סארי עאסי - בה אנו דנים כעת; והשניה בבית סמוך של ודיע עאסי שתידון בהמשך.

203. לגבי המצלמה הראשונה בה אנו דנים כעת, רס"ר ברנר רשם בדו"ח ת/49 כך:

"..אותרו שתי מצלמות שמכוונות לזירת הירי. מצלמה 1 בביתו של סארי עאסי ת.ז. ... .. אשר בהסכמתו צפיתי בסרטון שבו רואים אנשים נאבקים אחד בשני אשר צולמה בפלאפון הנייד; ומצלמה מס' 2 בביתו של ודיע עאסי ת.ז. ... אשר לא ניתן לצפות בה מאחר ובעל הבית לא ידעת לתפעל אותה.."

204. הדו"ח של רס"ר ברנר הוגש בהסכמה ולכן הוא לא העיד אודותיו.

205. מצופה היה - והדבר כל כך בסיסי שמוזר שעלי להידרש לסוגיה זו - כי היחידה החוקרת תתפוס את

הסרטון לעיל שצילם רס"ר ברנר סמוך לאחר האירוע בביתו של סארי עאסי - ראשית, משום שמדובר בחומר חקירה מובהק; שנית ויותר חשוב - משום שכאמור לעיל, בפריקת ה-DVR לא רק שהיו קטעי זמן חסרים, אלא שהקטע הכי חשוב היה חסר. לכן, קיימת אפשרות שרס"ר ברנר צפה בקטע החסר סמוך לאחר האירוע, וקטע זה נמחק, בניסיונות כאלה או אחרות, לאחר מכן. יובהר, רס"ר ברנר לא ציין את שעון הזמן של הקטע בו צפה ומבחינת תוכן הקטע שתיאר ייתכן ומדובר בקטע הרלוונטי. אמנם, רס"ר ברנר לא ציין כי הבחין בירי, אך כאמור הסרטונים אינם באיכות גבוהה ולא מן הנמנע שלא מבחינים בכל הפרטים בצפייה ראשונה. מן המפורסמות שפרטים מתגלים ומתבהרים רק בצפייה חוזרת (ולעתים בפעם החמישית, העשירית ואף יותר).

206. לא רק שהיחידה החוקרת לא עשתה את הפעולה הבסיסית כל כך המצופה ממנה, אלא שגם המאשימה לא טרחה לדרוש זאת מהיחידה החוקרת, חרף הדברים הברורים שהיו רשומים במזכר לעיל.

לא זו אף זו - גם לאחר שהפניתי תשומת לב המאשימה, במסגרת סיכומי הצדדים בע"פ, לסרטון שצולם על ידי רס"ר ברנר, כל שנטען הוא שיש להניח שאין מדובר בסרטון הרלוונטי, שכן רס"ר ברנר לא ציין במזכרו שהבחין בירי.

מדובר בתשובה שרחוקה מלהניח את הדעת וזאת מהטעמים שפורטו בפסקה לעיל. זאת ועוד, המאשימה אף לא ביקשה שהות לבדוק באם הסרטון (שייתכן ואף הופץ בווטסאפ זמן קצר לאחר הירי ועוד טרם מעצר הנאשם) עדיין נמצא.

אדגיש, בהחלט ייתכן שאם היה מתקבל הסרטון היה מתגלה כי תיעד את אחד הקטעים שקיימים ממילא גם היום בדיסק ת/7, אך מאידך גיסא, קיים גם סיכוי - ולו קטן (או לא, זאת לא נדע), שמדובר בסרטון ה"אובד" ושהיה בו לשפוך אור על האירוע, לכאן או לכאן. בכל אופן, מדובר במחדל של ממש ו"השלמת" המאשימה עם מחדל מובהק שכזה אינה מקובלת.

207. זאת ועוד, גם הבחינה שנעשתה לגילוי הסיבה ל"היעלמות" הסרטון האובד היתה רחוקה מלהניח את הדעת. בדו"ח הפעולה ת/12 שנערך על ידי חוקר המחשב עידו ניאקן, שאף שימש כחוקר האחראי בתיק, נרשם כי החוקר ערך ביום 8.11.18, כ-6 ימים לאחר האירוע, בדיקה בקבצי הלוג שהעלתה כי לא בוצעו מחיקות או שינויים. משמע, ולו על פני הדברים, הסרטון הרלוונטי כלל לא צולם ולכן גם לא נמחק.

208. ואולם, קביעתו של רס"ר ניאקן מוקשית, שכן מסקנתו "אילמת". לא היה במזכר ואף לא בחקירתו בפני מענה לשאלות הבאות: מדוע דווקא הקטע הרלוונטי של הירי לא צולם (לשיטתו)?; האם מדובר בתקלה? מה מקורה? תשובות לשאלות לעיל, וכן נוספות- אין.

209. זאת ועוד, עיון בכלל סרטוני ת/7 מעלה כי קיימים עוד "חורים" בזמנים, והדברים נכונים גם לגבי קטעים בהם נצפים אנשים רבים בשטח המצולם (מה שמוריד מעל הפרק את האפשרות שהמצלמה נכנסת לפעולה רק כאשר אותרה תנועה). לכאורה, עשויה להיטען הטענה כי העובדה שקיימים עוד "חורים" ברצף הזמנים תומכת באפשרות שמדובר בתקלה במכשיר ולא כי ידו של מאן דהוא גרמה לכך. ואולם, סבורני - כאמור לעיל - כי המאשימה היא זו שהיתה צריכה ליתן הסברים לתמיהות לעיל; ולכל הפחות להראות כי עשתה מאמצים סבירים להגיע לממצא מבוסס בנדון. מאמצים סבירים היו לו היה מפנה חוקר המחשבים את המכשיר למומחה אחר, במטה ארצי או במקום אחר, כדי לנסות בדרכים נוספות להגיע לממצאים ותשובות. אוסיף, כי על פני הדברים (אף כי הדברים לא התבהרו עד תום בהקשר ל-DVR זה) המכשיר הוחזר לבעליו ולא ניתן היה לשוב

ולבדוק אותו.

210. וכעת, נעבור לדיון במצלמת אבטחה נוספת בזירה. כאמור, מצלמה נוספת השקיפה על זירת האירוע כשהכוונה למצלמה מביתו של ודיע עאסי. רס"ר ברנר כאמור לא הצליח לצפות ב-DVR בזמן אמת; ובהמשך, ביום 12.11.18, ניסה חוקר המחשבים רס"ר ניאקין לגשת אל קבצי המחשב אך לא הצליח בכך הגם שניסה זאת בשנית במעבדת משטרת עכו, שם על פני הדברים קיימים אמצעים נוספים לאלה שהיו מצויים ברשותו. מחקירתו של רס"ר ניאקין הובהר, כי מכשיר ה-DVR הוחזר לבעליו חרף הנתונים לעיל ובכך גם נחסמה האפשרות שמומחה מטעם הנאשם יבדוק את המחשב. אין לי אלא להסכים לטענת בא כוח הנאשם כי מדובר במחדל מטעם המאשימה.

211. מחדלי החקירה לעיל עומדים לחובת המאשימה לגבי המחלוקת העיקרית שכבר הוזכרה לעיל - האם הנאשם הרים את הרובה מעל ראש אמו וירה באופן מכוון שתי יריות לעבר אמיר.

בע"פ 2697/14 חדאד נ' מדינת ישראל, פסקה 91 (6.9.16), צוין בהקשר זה כך:

".. נפקותם של מחדלי החקירה היא במישור הראייתי. כידוע, עובדת קיומו של מחדל חקירה אין בה, כשלעצמה, להביא לזיכוי של נאשם. השאלה אותה נדרש בית המשפט לבחון היא האם מחדלי החקירה מקימים חשש כי הגנתו של הנאשם קופחה, מכיוון שנוצר לו קושי להתמודד עם חומר הראיות נגדו או להוכיח את גרסתו שלו ..... ההכרעה בדבר נפקותם של המחדלים נעשית תוך שקלולם אל מול התשתית הראייתית שהונחה בפני הערכאה הדיונית ובהתאם לנסיבותיו של כל מקרה. כך, יש לבחון האם בהתחשב בתשתית הראייתית הקיימת בתיק ובספקות הספציפיים אותם מבקש הנאשם לעורר, מגיע משקלם של המחדלים לכדי יצירת ספק סביר ..."

212. בטרם נעבור לניתוח העדויות "בשר ודם" נזכיר, כי בזירת החלק השלישי של האירוע נמצא רק תרמיל אחד, נקור, ונקבע כי הוא נורה מנשקו של הנאשם (ר' דו"ח המז"פ ת/42 וכן חוות הדעת ת/61).

לו היו נמצאים בזירה זו שני תרמילים נקורים שנורו מנשקו של הנאשם, הדבר היה משמיט את הקרקע מטענת הנאשם שירה רק כדור אחד; בעוד שלגבי הימצאות תרמיל בודד ניתן לטעון, בצדק, כי ייתכן והיה עוד קליע שלא נמצא/הועלם/נעלם. יחד עם זאת, סבורני כי גם להמצאות התרמיל הבודד משקל מסוים והדבר תומך, גם אם משקל הדבר אינו רב, בטענת הנאשם.

213. וכעת, לניתוח עדויות העדים שהובאו לגבי החלק השלישי של האירוע.

214. כפי שפורט בפרק הצגת הראיות לחלק השלישי של האירוע היו עדים רבים יחסית, וגם גרסאות לא מעטות. קביעת ממצאים באירוע מרובה עדים וגרסאות אינה קלה. ס' 53 לפקודת הראיות ("משקלה של עדות") קובע כי **"ערכה של עדות שבעל-פה ומהימנותם של עדים הם ענין של בית המשפט להחליט בו על פי התנהגותם של העדים, נסיבות הענין ואותות האמת המתגלים במשך המשפט"**.

דיון מעמיק ונרחב במהותם של "התנהגותם של העדים"; "נסיבות העניין" ו"אותות האמת" חורג ממסגרת הכרעת דין זו. בקצרה, ניתן לציין כי אין אלה בהכרח רק הסימנים החיצוניים העולים מפניו ומתנועותיו של העד בזמן מתן העדות, אלא מדובר בתהליך לוגי, מושכל, בו מתבצע תהליך של השוואה בין הדברים, שהושמעו על-ידי העד, בחינת דברים אלו עם ראיות ועדויות אחרות, ובחינת הדברים על-פי ההיגיון וניסיון החיים העומד לבית המשפט [ור' בהקשר זה את ע"פ 406/78, בשירי ואח' נ' מדינת ישראל, פ"ד לד(3), 393 (ס' 17 לפסה"ד)].

זאת ועוד, בחינת עדותו של עד ובחינתו של כלל התיק, יכולה להיעשות בשתי דרכים: הדרך הראשונה, הינה בחינה כוללת, "ממעוף הציפור", תוך בחינת כלל עדות העד (או מכלול הראיות) וניסיון למצוא גרעין של אמת ובחינת הגיונה הכולל; הדרך השניה, הינה דרך ירידה לפרטי כל אירוע שתיאר העד או תיאור העדים וניסיון למצוא בכל אירוע ואירוע שכזה את גרעין האמת של אותו אירוע. כפי שצוין בע"פ 6643/05, מדינת ישראל נ' פלוני (3.7.07), אין מדובר בדרכים סותרות, אלא בדרכים משלימות, ולעתים יש ליתן לדרך אחת עדיפות על רעותה.

כמו כן, יש לבחון את עדויות העדים, או הראיות, מבחינה "פנימית" - בה נבחנת עדות כל עד על בסיס סימני האמת הנגלים מתוכה; וכן מבחינה "חיצונית" - בה מעמידים את כלל הראיות זו אל מול זו, ואל מול ניסיון החיים והשכל הישר, וכפי שנאמר " **הבחינה הפנימית של העדויות ניזונה מהתרשמות מהעדים ומסימני האמת המתגלים במהלך עדותם.** 'הבחינה החיצונית', נעשית באמצעות העמדת העדויות מול מערך הנתונים האובייקטיבי, וזה תהליך ניתוח הגיוני, הניזון משכל ישר ומניסיון חיים". ע"א 1516/92, מרים לוי נ' חיג'אזי פ"ד נה (4) 730, 748; ועוד ר', לדוגמה, ע"פ 949/80, שוהמי נ' מדינת ישראל, פ"ד לה (4) 62, 70.

215. אוסיף, כי כלל העדים שהובאו בנדון היו עדי תביעה, למעט הנאשם שהיה היחיד שהעיד להגנתו. כפי שפורט לעיל, העדים נחלקו לשני "מחנות" בנוגע לנקודות שבמחלוקת והמאשימה, כאמור, העידה מטעמה את כולם.

יוצא, כי המאשימה ביקשה למעשה שלא להאמין לחלק ניכר מעדיה בנקודות היחידות שהיו במחלוקת. אין בכך פסול בבקשת המאשימה לפלג את גרסאות עדיה ולא לאמצן באופן גורף, אך אזכיר כי יריעת המחלוקת במקרה דנן היתה מצומצמת למדי ולמעשה, חלק ניכר מעדי המאשימה מסרו גרסה שתאמה לחלוטין את גרסת הנאשם. כפי שיובהר להלן, לא הובאו ראיות או נימוקים של ממש מדוע יש להעדיף את גרסת חלק מעדי המאשימה, על פני גרסת חלק אחר מעדי המאשימה.

216. מרבית העדים שמסרו גרסה ולפיה הנאשם הרים את רובהו מעל ראש אמו וירה ירי מכון, של שני כדורים לעבר אמיר וראפת, היו מבין אלה שלטענתם באו רק "לשאל מה קרה" ולהרגיע את הנאשם. מדובר בטענות שכפי שכבר ציינתי לעיל, יש לדחותן מכל וכל והדבר מקרין גם על מכלול הגרסה.

כאמור, עלה בבירור כי בעקבות החלק הראשון של האירוע ובמיוחד לאחר חלקו השני (והירי שנשמע בסביבה כולה), החלה "נהירה" של צעירים למקום שבו היה הנאשם, שם "נאבק" עם אמו שניסתה להוציא את נשקו מידי.

יתרה מכך, חלק מהעדים שגרסו כי הירי של הנאשם היה ירי כפול ומכוון, היו חבריו של פארס - שהותקף על ידי הנאשם באירוע הגרזן שתואר בהרחבה לעיל. ספק אם כוונתם היתה "לשאל מדוע פעל כפי שפעל", ויותר הגיוני כי גם אם לא התכוונו לנקוט כלפיו באלימות של ממש, התכוונו לכל הפחות לפנות אליו באופן מאיים, לשון המעטה.

217. באופן פרדוקסאלי משהו, אחד העדים העיקריים שהמאשימה מבקשת להסתמך על גרסתו היה לא אחר מהנאשם, שבחקירתו הראשונה מסר, על פני הדברים, כי ירה שתי יריות בחלק השלישי של האירוע בו עסקינן כעת (ת/2 שורה 17 "**.. יריתי פעמיים ליד הרגל שלו..**"); וכן ר' גם שורה (21).

218. יחד עם זאת, איני יכול ליתן משקל של ממש לאמרה זו של הנאשם.

219. ראשית, חרף הוראותי המפורשות של חוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), תשס"ב (2002),

חקירתו הראשונה לעיל של הנאשם לא תועדה בוידאו או אודיו ולא הובא לדבר כל הסבר מניח את הדעת.

הסברה שמא הוחשד הנאשם בחקירתו זו בעבירות שאינן מחייבות תיעוד, אינה יכולה לעמוד לנוכח העבירות שהוטחו בו בפתח חקירתו וכללו גם חבלה עם נשק חם ולנוכח מסד הנתונים שעמד בפני החוקר כבר בשלב זה, כולל חבלתו של אמיר באמצעות הנשק.

אי מילוי הוראות הדין מנע ממני להתרשם ממהלך החקירה, מהתנהלותו והתנהגותו של הנאשם - שחשיבותן רבה לנוכח טענת הנאשם כי היה אותה עת תחת השפעת משקאות אלכוהוליים, לאחר שהוכה ולכן התקשה למסור גרסה מדויקת אודות שהתרחש ("**הייתי באמת עדיין מטושטש ובסטלה בהלם**" ת/א, עמ' 7, שורה 30).

עוד היה מאפשר התיעוד, והדברים ברורים מאליהם, לקבל תיעוד ותמלול מדויקים של דברי הנאשם. 220. שנית ובמצטבר, כפי שיובהר להלן, לאמרתו המפלילה לעיל של הנאשם לא נמצאו חיזוקים של ממש.

221. נבחן אפוא את העדים שהעידה המאשימה, שכאמור מסרו גרסאות סותרות.

222. אמיר, שכאמור נפגע ברגלו מסר כי הנאשם הרים את נשקו מעל אמו (של הנאשם) כיוון את הנשק לעברו וירה. ואולם, מדובר בגרסה שקשה לקבלה. יוזכר, כי אמיר הינו חבר של פארס וקשריו עם הנאשם רופפים. ציינתי לעיל, כי בניגוד לטענתו כי "הלך" לכיוון המקום בו היה הנאשם, נראה אמיר רץ עם אחרים לאותו מקום. אמיר תיאר כי הגיע סמוך לנאשם, שאל אותו: "**נזיה מה קרה?**" ואז הרים הנאשם את הנשק מעל אמו וירה לעברו, לאחר שכיוון לעברו את הנשק (עמ' 61-62) והכל ללא סיבה נראית לעין או שיש לו הסבר לגביה. המאשימה ביקשה ליתן אמון בעדותו של אמיר ואף לא ביקשה לפצל את עדותו באופן שלא יינתן אמון בתיאורו כי רק ביקש לשאול את הנאשם "מה קרה". כאמור, איני יכול ליתן בתיאורו לעיל של אמיר אמון ואף אמיר - בחקירתו הנגדית - אישר כי פנייתו אל הנאשם לא היתה כה "רגועה". יחד עם זאת, השאלה העומדת לדין אינה בהלכות נימוסין, אלא כיצד פעל הנאשם לנוכח אותה פנייה. משמע, דווקא מסקנתי כי פנייתו של אמיר אל הנאשם היתה אלימה (מילולית) מחזקת, על פני הדברים, את טענת המאשימה. ואולם, מעבר לכך שתיאורו של אמיר אודות הפנייה לא היה מהימן, גם המשך תיאורו לא תאם את גרסת המאשימה. אמיר מסר כי הנאשם ירה קליע אחד (עמ' 64, שורה 16); מיד לאחר מכן ציין דברים מהם ניתן היה להבין כי הנאשם ירה שתי יריות - האחת לכוונו והשניה שפגעה בראפת (עמ' 64, שורה 18); אך בהמשך שוב שינה גרסתו ומסר כי הנאשם ירה רק קליע אחד (עמ' 72, שורות 22-23; וכן ר' בעמ' 76 שורה 21 - תשובת העד לשאלה ישירה בנדון שם שב ואישר זאת). הרושם שנוצר הוא כי אמיר מבקש לצקת "היגיון" בירי לעברו והדבר מתקשר גם לתיאורו כאילו הנאשם הרים את הנשק מעל אמו וירה לעברו לאחר שכיוון אותו.

223. מי שעמד סמוך לאמיר היה ראפת. גם עד זה מסר כי כל שביקש הוא להרגיע את הנאשם ומהטעמים שהובאו לעיל איני יכול לקבל את גרסתו זו בהקשר זה. העד מסר, כי כאשר התקרב לנאשם ושאל אותו "מה קרה" (לא ברור לאיזה צורך זה שאל אותו, שכן העד עצמו תיאר בעדותו בבית המשפט כי אותה עת הנאשם נאבק עם אמו ודודו, מה שמעמיד את תיאורו לגבי שאלת ה"מה קרה" באור מגוחך משהו..) ולאחר מכן הנאשם דרך את נשקו, החזיק אותו מעל ראש אמו וירה פעמיים בנשק. קשה עד מאוד לקבל את גרסתו לעיל של ראפת. ראשית, מהטעם שהובא לעיל (תיאורו לגבי ה"מה קרה" מנותק ההקשר שהופנה לנאשם); שנית, הסתבר כי בעת שנחקר

במשטרה תיאר העד ירי של כדור אחד בלבד. לעד לא היה הסבר כיצד ירי בודד הפך לירי כפול ומדוע כבש את גרסתו זו. ברור כי הדבר משליך על יתר גרסתו ומעלה שאלה האם כבר גרסתו הראשונית במשטרה לא היתה אלא "הדהוד" של דברים שהבין מאחרים; שלישית, העד תיאר דריכה טרם הירי, אך דריכה שכזו, מעבר לכך שאינה תואמת את מרבית גרסאות העדים, היתה גורמת להוצאת כדור מפתח הפליטה של הנשק - ממצא שאין לו, כאמור, כל בסיס, שכן בזירה לא נמצא כדור "שלם" (בכפוף לכך שהיעדר ממצא אינו בהכרח חד משמעי אך עדיין אינו חסר משקל לחלוטין).

224. גם עזמי מטר, בנו של ראיק, מסר גרסה מבולבלת למדי אודות ההתרחשות. כך, מסר כי כל שביקש הוא "להבין מה קרה" (יזכר, כי אביו הוא זה שביקש לקחת את נשקו של הנאשם מספר דקות קודם לכן ונפצע קלות בפניו מאגרופי הנאשם. אין חולק כי העד הבחין בפגיעת אביו בטרם ביקש רק לבדוק "מה קרה"). העד תיאר בתחילה כי הנאשם ירה מיד כשהוא (עזמי) הגיע לזירה; בהמשך שינה את גרסתו ותיאר כי טרם הירי מסר רוברט לנאשם את המחסנית והאחרון דרך את הנשק. שינוי וריבוי גרסאותיו, כמו גם התרשמותי הבלתי אמצעית מהעד, אינם מאפשרים קביעת ממצאים על בסיס עדותו.

225. עד נוסף עליו מבקשת המאשימה לבסס ממצאים לחובת הנאשם הינו ויהאם חלאק. הלה, כפי שהורחב לעיל, היה בין אלה שהגיע לזירה לאחר ש"הוזעק" לשם מאירוע הבחירות. העד מסר כי מטרתו היתה למנוע מהנאשם לברוח אך התקשה להסביר כיצד חשב לעשות זאת. לזכותו אציין כי לפחות לא ניסה להסתיר כוונותיו, כפי שעשו חלק מיתר עדי המאשימה. העד מסר, כי כאשר הגיע לזירת החלק השלישי באירוע הבחין בנאשם, באמו, ברוברט ואחרים, כאשר הנאשם מבקש את המחסנית מרוברט; אך הוסיף שלא הבחין אם רוברט מסר לו את המחסנית. לכאורה, הדבר תומך, ולו באופן חלקי, בגרסת המאשימה; אך מנגד לא נמסר כי המחסנית הועברה לנאשם ואף לא נטען כי העד הבחין בדריכת הנשק (כפי שנטען על ידי חלק מהעדים). מה שחשוב לענייננו ומשליך באופן מהותי על מהימנות העד, הוא כי בעוד שבחקירתו הראשית מסר כי הבחין בנאשם כשהוא מרים את נשקו מעל אמו, התברר בהמשך כי מדובר בגרסה כבושה שנאמרה בפעם הראשונה בבית המשפט. לא הובא הסבר מניח את הדעת לכבישת גרסתו זו; וכך גם לא הובא הסבר מניח את הדעת לסתירה נוספת בגרסאותיו - מדוע בעדותו הראשית מסר כי הנאשם "פלט" כדור, בעוד שבחקירתו במשטרה מסר שהבחין בנאשם דורך את הנשק לפני הירי. זאת ועוד, בניגוד לגרסת חלק מעדי המאשימה מסר העד כי שמע ירי בודד בלבד, וכן מסר כי לאחר הירי הוא עזר ב"השתלטות" על הנאשם בידועו כי בנשק בו החזיק הנאשם אין מחסנית. העד לא הסביר להיכן נעלמה המחסנית שאליבא לחלק אחר מעדי המאשימה היתה בנשק, והדבר תומך בגרסת ההגנה ולפיה המחסנית לא היתה טעונה בנשק מלכתחילה בחלק זה של האירוע.

226. יתר העדים הרלוונטיים לחלק השלישי של האירוע מסרו גרסה שלא רק שלא תומכת בגרסת המאשימה ביחס לנקודות שבמחלוקת, אלא שתואמות את גרסת הנאשם וכן את הממצאים בשטח.

227. כך, רוברט שכאמור היה עד לשלושת חלקי האירוע מסר שבסיומו של החלק השני לאירוע הוא (רוברט) נותר עם מחסנית הנשק בידו וחרף בקשת הנאשם לא מסר לו אותה. העד המשיך ותיאר, כי בזירת החלק השלישי של האירוע נאבק הנאשם עם אמו, כשמסביבם התקהלו צעירים שלא טובת הנאשם היתה בראש מעייניהם. רוברט מסר כי הנאשם "פלט" כדור אך מכיון שאין מחלוקת שאצבעו של הנאשם היתה על ההדק, ברור בהקשר זה כי הוא לא יכול היה למסור במדויק אם

הדבר היה פליטה או ירי מכוון. מה שחשוב הוא, כי רוברט מסר כי נורתה, יהא הדבר פליטה או ירי מכוון, יריה אחת בלבד. רוברט לא מסר כל תיאור שיכול להתיישב עם הרמת הנשק מעל לראש אמו. כאמור, לא מצאתי, למעט התייחסותי לעיל לענין פליטה או ירי מכוון, כי רוברט מסר נתון כלשהו שאינו נכון, וודאי לא באופן מכוון.

228. מי ש"נאבקה" עם הנאשם על הנשק היתה אמו שאף היא מסרה כי תוך כדי המאבק על הנשק נורה קליע אחד. האם שללה תיאור שיכול להתיישב עם הרמת הנשק מעל ראשה. יחד עם זאת, האם מסרה כי בעת המאבק מחסנית הנשק היתה בידי בנה. תיאור זה אינו מתיישב עם תיאור יתר ההעדים - ואיני יכול לקבוע על בסיס תיאור יחיד זה ממצא. נתתי דעתי לעובדת היסוד והיא כי מדובר באם הנאשם וייתכן והדבר השליך על עדותה אך בשים לב למספר העדים שנכחו באירוע, ממילא אין צורך לבסס ממצא של ממש (רק) על עדותה. זאת ועוד, יש להניח כי בשים לב לכך כי היא נאבקה עם בנה יכולת ה"עקיבה" שלה אחר פרטי הפרטים באירוע היתה מוגבלת.

229. גם דודו של הנאשם - בשארה אשקאר, שמסר שהגיע לזירה בעת המאבק של הנאשם עם אמו שלל כי הנאשם הרים את רובהו מעל אמו או כי ירה באופן מכוון לעבר מאן דהוא. נתתי דעתי לקשר המשפחתי שהוזכר לעיל, אך מנגד, לא מצאתי מדוע אין לקבל את עמדתו ואזכיר כי נטל ההוכחה בנדון מוטל על המאשימה ומעבר לבני משפחתו הקרובה של הנאשם הובאו עדים נוספים כמפורט להלן.

230. בניגוד לשני העדים האחרונים (אמו ודודו של הנאשם) שהיו, מעצם קרבתם לנאשם בעלי אינטרס, רומיאו עאסי ואיהאב ברהום אינם כאלה, ולו על פני הדברים.

231. רומיאו עאסי המתגורר סמוך לזירת האירוע והותיר עלי רושם חיובי ביותר, מסר כי אמנם לא נכח בזירה עובר לירי, אך שמע רק יריה בודדת. העד מסר כי כשניגש למקום הבחין בנאשם עדיין מחזיק בנשק ואמו ואחרים מנסים לחלץ אותו ממנו. העד הוסיף כי לא הבחין במחסנית בנשק בשלב זה. אכן, אין מדובר בנקודה שניתן לבסס עליה ממצא חד משמעי שכן לא מן הנמנע שהנאשם פרק את המחסנית מהנשק עוד טרם הגעתו של רומיאו. ואולם, המשך תיאור הדברים מפיו של רומאו מוביל למסקנה מבוססת בהרבה - רומיאו תיאר כי עם הגעתו לזירה (כאמור, מרחק קצר מביתו) הוא ניגש לנאשם ולאלה שסבבו אותו והוא זה שנטל את הנשק בפועל ובדק אותו. מדובר במי שמחזיק נשק ברישיון והוא תיאר את הליך הבדיקה, שכלל גם את דריכת הנשק ("שקשוק" הנשק). הבדיקה, כך מסר העד - ואני נותן אמון מלא בדבריו - העלתה כי הנשק פרוק, במובן זה שלא נפלט כדור מפתח הפליטה במהלך הבדיקה. הדבר מחזק באופן ממשי את גרסת הנאשם כי כבר מסוף החלק השני של האירוע (ה"מאבק" עם ראיך) נפלה המחסנית מהנשק, כדור אחד בלבד נותר בבית הבליעה והוא זה שנורה בחלק השלישי של האירוע. מדובר אם כן בעד הגנה מובהק מבחינה מהותית, והמאשימה לא הביאה כל הסבר מדוע אין לאמץ את גרסתו בשתי ידיים.

232. גם גרסתו של איהאב (סולטרפ) ברהום תמכה באופן מובהק בגרסת ההגנה. העד לא נכח בזירה בעת הירי ממש אלא הגיע זמן קצר לאחריו; יחד עם זאת מסר כי שמע רק יריה אחת; והוסיף כי כאשר התקרב לנאשם הריח מפיו ריח של אלכוהול.

סיכום ביניים

233. המאשימה, כאמור, טענה כי הנאשם - בעת שנאבק עם אמו הרים את נשקו באוויר מעל לראש אמו וירה באופן מכוון שתי יריות לעבר אמיר. המאשימה לא טענה בכתב האישום כי הנאשם דרך את נשקו עובר לירי אך עלה כי זו אחת מטענותיה, שכן היא ביקשה, במשתמע, לאמץ את גרסאות

חלק מעדיה.

234. המאשימה, כמי שנושאת בנטל ההוכחה מעבר לכל ספק סביר, כשלה בהוכחת טענותיה.
235. הבאתי לעיל את גרסאות חלק מעדי המאשימה (אמיר, ראפת, עזמי וויאהם) שקשה, לשון המעטה, לבסס עליהן ממצאי עובדה. מנגד, הבאתי גרסאות חלק אחר מעדי התביעה (אמו של הנאשם, דודו, ובמיוחד רוברט, רומיאו ואיהאב) שסותרים באופן מובהק את גרסת המאשימה. עוד ציינתי, כי לנוכח גרסת העדים האחרונים לעיל אף קשה לקבל את גרסתו הראשונית של הנאשם עצמו, שלא תועדה, בניגוד להוראות החוק.
236. כמו כן, במיוחד לנוכח חולשתן היחסית של ראיות המאשימה באשר ליריעת המחלוקת לעיל, סבורני שהיה מקום לערוך מעין שחזור (מדובר במעין שחזור, שהרי הנאשם הכחיש את הסיטואציה לעיל) לבחינת היתכנות וסבירות ה"מנח" של כלל חלקי הפאזל האנושי לעיל. במסגרת אותו "שחזור" היה מקום לבקש מהנאשם להרים את נשקו מעל לראש אמו ולכוונו לעבר רגליו של אדם שידמה את אמיר. על פני הדברים, אין מדובר בפעולה ו"מנח" של מה בכך, בשים לב שמדובר בנשק שאינו קצר (ולמען שלמות התמונה, גם אינו ארוך במיוחד - ר' תצלום הנשק ת/20); לכך שאמיר תואר על ידי מרבית המעורבים כמי שעמד במרחק קצר מהנאשם ואמו; לכך שהירי כוון לעבר רגליו של אמיר; מה שהיה דורש את החזקת הנשק בזווית קהה יחסית (ביחס לאופק) לו התרחשה הסיטואציה בפועל.
237. זאת ועוד, הפניתי לכך כי בזירה נמצא רק תרמיל אחד השייך לכדור שנורה מנשקו של הנאשם והגם שאין מדובר בממצא חד משמעי, גם הוא תומך במסקנה כי הנאשם ירה רק קליע אחד בחלק השלישי של האירוע.
238. ואם לא די בכך, הפניתי למחדל המאשימה בהקשר למצלמות האבטחה ש"חלשו" על הזירה. לגבי מצלמת האבטחה של סארי עאסי - עלה שהסרטון שתיעד (אם תיעד) את השניות הרלוונטיות "נעלם". קבעתי בהקשר זה כי המאשימה כשלה בהצגת תשובות מניחות את הדעת ל"היעלמות" הסרטון. זאת ועוד, אין ולא יכול להיות כל הסבר או הצדקה לאי בדיקת הסרטון שצילם רס"ר ברנר והדברים ברורים מאליהם. אכן, ייתכן שלו היה נבדק הסרטון היה מתגלה שמדובר בתיעוד של אחד הסרטונים המצויים בת/7, אך ברור שהיתה חובה לבדוק זאת, ולו לשם הסיכוי המסוים שאין הדבר כך. גם לגבי מכשיר ה-DVR הנוסף הערתי את הערותיי ולא אחזור על הדברים.
239. וכעת, אדון בטענת המאשימה כי הנאשם הוא זה שפצע את ראפת. המאשימה טענה, כאמור, כי **".. הירייה השניה פגעה ברצפה וכתוצאה ממנה עף רסיס ופגע בבטנו של ראפת.."** (ס' 16 לחלק העובדות). לנוכח קביעתי לעיל בדבר ירי של קליע אחד בלבד, אבדוק באם הוכח שהקליע שחדר לרגלו של אמיר פגע ברצפה ואז "עף רסיס ופגע בבטנו של ראפת".
240. אין חולק כי טענת המאשימה הינה סבירה בנסיבות העניין. מהמסמכים הרפואיים הנוגעים לאמיר עלה כי הקליע חדר ויצא את רגלו. ראפת מסר כי בזמן שבו אמיר נורה הוא הרגיש "משהו שיש בבטן" (עמ' 68, שורה 28) וכן הבחין בדם ו"משהו נפוח", אך לא ייחס לכך חשיבות. רק בהמשך, כשהגיע האמבולנס שהוזמן לצורך טיפול ופינוי אמיר, הוא חש לדבריו כאבים ובהמשך הגיע לבית החולים. ראפת ציין כי בבית החולים נאמר לו כי מה שפגע בבטנו הוא ככל הנראה אספלט שהותז לעברו מהכביש. יחד עם זאת, מדובר בעדות שמיעה שלא בוססה על ידי המאשימה. הממצא היחיד שהוכח על ידי המאשימה הוא כי לראפת נגרם "פצע קטן בבטן" (עדות ד"ר אליאס), אך לא ד"ר אליאס ולא ד"ר מוסא תרמו להבנת מנגנון הפגיעה ולא ברור לאיזה צורך הובאו לעדות.

241. לנוכח הממצא לעיל, לא פלא שהנאשם טען שמצופה היה לתפוס את בגדיו של ראפת כדי לבדוק אם ניתן לאתר בחולצתו חור, או ממצא אחר שיתמוך בסברה לעיל. בנוסף, אותו "פצע קטן בבטן" לא צולם; ולא הובאה כל חוות דעת באם אותו פצע עשוי להיות מתאים לכזה שנגרם מחתיכת אספלט. כמו כן, לא הוצג כל ממצא מהזירה (איתור פגיעת הקליע באספלט וכיוב').
242. משכך, איני יכול לקבוע מעבר לספק סביר כי פציעתו הקלה של ראפת בבטן נגרמה כתוצאה מהירי שפגע באמיר. יש לזכור כי הזירה היתה רבת מעורבים, התקיים מגע ויש להניח שהיו גם דחיפות בין הנוכחים. מדובר, כאמור, בפצע קטן שלא תועד ולמעשה ראיות המאשימה בנדון מתבססות בעיקרן על עדות ראפת בנדון. סבורני שאין די בראיות ובמצאים לעיל.

העבירה שבה יש להרשיע את הנאשם

243. בפסקאות לעיל הסברתי מדוע המאשימה לא ביססה את טענותיה ביחס לירי לעבר אמיר וראפת. משלא הוכח שהנאשם ירה שני קליעים; משלא הוכח שהנאשם הרים את נשקו מעל לראש אמו כווננו לעבר אמיר ורק אז ירה, איני סבור שניתן להרשיעו בעבירה של חבלה בכוונה מחמירה. אפנה בהקשר זה לדין בעבירה זו בהקשר לחלק הראשון של האירוע, וההיקש לענייננו ברור לטעמי.
244. זאת ועוד, מדובר בירי שאין חולק שבוצע תוך כדי שאמו של הנאשם אוחזת אף היא בנשק. ולו מטעם זה, סבורני שלכל הפחות הוטל ספק ביכולתו (הפיזית) של הנאשם לכוון באופן ממשי את הנשק לעבר אמיר, מה גם שנתתי אמון בדבריו כי לא התכוון לפגוע באמיר.
245. יחד עם זאת, אין חולק כי הנאשם הוא זה שירה את הקליע שפגע באמיר והשאלה היא האם יש להרשיעו בנדון; ואם כן - באיזו עבירה.
246. יטען הטוען, כי כמו שזוכה הנאשם בדינו ביחס לחלק השני של האירוע כך גם יש לעשות לגבי חלק זה של האירוע. שהרי, על פי אותה טענה, הנאשם עדיין היה זכאי לכאורה לעשות שימוש בכוח כדי להגן על נשקו האישי. עוד ניתן לטעון (וכך אף עשה בא כוח הנאשם במסגרת סיכומיו) כי לכל היותר יש להרשיע את הנאשם בעבירת רשלנות - בכך שתוך כדי ה"מאבק" עם אמו לחץ על ההדק, הגם שלא 'התכוון' לעשות כן.
247. דעתי שונה, ולטעמי אין מקום לקבל אף לא אחת משתי האפשרויות שהוצגו לעיל.
248. לגבי הטענה הראשונה לעיל (החלת סייג הצידוק לגבי החלק השלישי של האירוע), סבורני כי קיימים הבדלים משמעותיים - כמותיים ואיכותיים - המבדילים בין החלק השני של האירוע (עם ראיך) לבין החלק השלישי של האירוע (הירי שפגע באמיר).
- למרות שבשני המקרים עמדה לכאורה לנאשם הזכות להמשיך ולהחזיק בנשקו האישי, קיים שוני של ממש במיהות הגורמים שביקשו להוציא את הנשק מרשותו. באירוע הראשון מי שניסה להוציא את הנשק מרשותו של הנאשם היה ראיך. ראיך הינו אדם "זר" לנאשם ולא רק זאת, אלא גם היה מסוכסך עמו. בשונה מראיך, מי שביקשה להוציא את הנשק בחלק השלישי של האירוע הינה לא אחרת מאמו של הנאשם. אין מדובר באדם זר אלא באדם הקרוב לו ביותר. יתרה מכך, האם מסרה כי היא זו שתמכה בגיוסו של הנאשם ליחידה קרבית ואף הקימה עמותה לקידום גיוס נוצרים ליחידות קרביות. זאת ועוד, לעזרת האם הגיעו דודו של הנאשם וכן רוברט, וגם הם היו "לצדו". לכן, אך מתבקש ומתחייב היה, בסיטואציה שנוצרה, כי הנאשם ימסור את הנשק, ולו באופן זמני, לרשות אמו.
- הבדל נוסף שהצדיק אף הוא את מסירת הנשק לרשות האם, הוא כי בניגוד לאירוע עם ראיך בו הנשק ירה לראשונה, בחלק השלישי של האירוע מדובר היה בנשק שכבר ירה ולכן ניתן היה להבין את האם שביקשה להוציא את אותו נשק מידי בנה (בניגוד לראיך שביקש להוציא נשק שלא נעשה בו שימוש).

ההבדל האחרון והחשוב ביותר לענייננו הוא זירת האירוע והנוכחים בה. בניגוד לחלק השני של האירוע שם דובר על זירה "נטולת" צופים (למעט רוברט שהגיע בחלקו האחרון), בחלק השלישי והאחרון של האירוע דובר בסביבה רווית אנשים. הוכח, כי מעבר לאמו של הנאשם, לאמיר ולראפת, סבבו את הנאשם אנשים רבים שנצבו במרחק קצר ביותר ממנו. לכן, כל ירי בזירה זו היווה סכנה של ממש לאנשים במקום.

249. משכך, כלל התנאים שאותם "צלח" הנאשם בהקשר לסייג ה'צורך' בנוגע לחלק השני של האירוע, אינם מתמלאים בסיטואציה שתוארה לעיל - לנשק לא נשקפה 'סכנה'; לנאשם היתה חלופה אחרת מלבד ירי; והירי שביצע, בסביבה כה מרובת משתתפים, חרג מהסביר.

250. ועדיין - יטען הטוען, כי הנאשם "פלט" את הקליע באופן לא מכוון ותוך כדי מאבק עם האם. מדובר בטענתו השנייה של הנאשם ולפיה לכל היותר התרשל. איני יכול לקבל טענה זו. הגם שמצאתי שלא ניתן להסתמך על גרסתו הראשונית של הנאשם סמוך לאחר מעצרו (ת/2 מיום 3.11.18) בה ציין כי ירה שני קליעים לעבר אמיר, עדיין סבורני שלא ניתן להתעלם מלזו גרסתו, והוא כי מדובר היה בירי מודע ("רציתי להפחיד אותו וכדור אחד פגע לו ברגל בטעות ..", שורה 17).

זאת ועוד, מסקנתי לעיל נתמכת (גם) בגרסת הנאשם בחקירתו השנייה מיום 12.11.18 (ת/3), אז מסר כי מדובר היה בירי מודע ומכוון, הגם שציין כי ביקש לירות "באוויר" ("רציתי לירות באוויר" ת/3 שורה 6). העובדה שביקש "לירות באוויר" אינה מתיישבת עם טענת פליטת הקליע.

בהמשך, הציג הנאשם גרסה אותה כיניתי כ"היברידיית" - מצד אחד טען כי ביקש לירות באוויר, אך בה בעת טען כי מדובר בפליטת כדור ("אני רציתי לקחת את הנשק מאמא ורציתי לירות לידו אבל לא יריתי, זה פלט כדור ופגע לו במפסעה" - ת/4 מיום 12.11.18). הנאשם חזר על גרסה זו גם בעדותו בבית המשפט.

גם אם אתעלם מחקירתו הראשונה (ולו לצורך דיון זה), גם גרסתו ה"היברידיית" אינה יכולה לסייע לו, שכן עולה ממנה כי הנאשם התכוון לירות (באוויר); לשם כך הניח את ידו על ההדק כשהוא מודע לכך שהנשק טעון בכדור אחד, וה"פליטה" אותה תיאר התייחסה רק לנקודת הזמן האקראית מבחינתו שבה נורה הקליע אך לא לעצם הירי.

כאמור, נתתי משקל לגרסתו הראשונית וסבורני כי ההסבר המאוחר אינו אלא ניסיון ליתן הסבר, מאולץ לטעמי, לירי.

251. בנסיבות אלה, סבורני שמדובר בירי "קל דעת".

252. ס' 20(א) לחוק מגדיר קלות דעת כ "נטילת סיכון בלתי סביר לאפשרות גרימת התוצאות האמורות, מתוך תקווה להצליח למנען".

נקבע בהקשר זה כי:

"קלות דעת משמעה שהאדם אינו רוצה שהתוצאה תתממש, ואף פועל כדי למנוע את התממשותה, מתוך תקווה, שיש לה יסוד אובייקטיבי, למנוע את התוצאה" (ע"פ 3328/14 אבו חאמד נ' מדינת ישראל, פסקה 20 (7.12.17); וכן ר' 3510/16 אבו דקה נ' מדינת ישראל (17.7.19)).

253. בנסיבות העניין, הגם שהנאשם לא התכוון לפגוע באמיר אלא רק להפחידו; וגם אם התכוון לירות "רק" באוויר; כלל הנסיבות מוליכות למסקנה כי פעל בקלות דעת.

מי שיורה (גם אם התכוון לעשות זאת "רק" באוויר) בסביבה רווית אנשים, בנסיבות שתוארו לעיל, הינו קל דעת ולכן יש להרשיע את הנאשם בעבירה המתבקשת, בשים לב לטיב מעשיו, לחבלה שנגרמה, וכאמור - ליסוד הנפשי שהתגבש בו, והיא חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי ס' 333 + 335(א)(1).

254. סוף דבר, אני מורה על הרשעת הנאשם בעבירות הבאות:

באישום הראשון

חבלה במזיד (שני מקרים), לפי סעיף 413ה' לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: החוק).

באישום השני

(-) ניסיון לחבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי ס' 333 + 335(א)(1) + ס' 25 לחוק (ביחס לחלק הראשון של האירוע);

(-) תגרה, לפי ס' 191 לחוק (ביחס לחלק הראשון של האירוע);

(-) חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי ס' 333 + 335(א)(1) (ביחס לחלק השלישי של האירוע).

ניתנה היום, ט' אלול תשע"ט, 09 ספטמבר 2019, במעמד הצדדים